

Batlangani Infézet

D-1993-1

Könyvtára

Acheron

1993

AZ ACHERON BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLY
1993. évi kutatási jelentése

A jelentés szövegét írták:

Fekete László

Pallos Gábor

Gyurin György

Szabó Zoltán

Kárpát József

Zsanda Géza

A fényképfelvételeket készítette:

Szabó Zoltán

A jelentést szerkesztették:

Kárpát József, Lóránt Zsolt, Lovász Andrea, Márkus Viktória, Szabó Ákos,
Szabó Zoltán, Szin András

TARTALOM

Összefoglaló (Szabó Zoltán)	2
-----------------------------------	---

Feltáró kutatások

- Feltáró kutatás a Mátyás-hegyi-barlangban (Fekete L.-Szabó Z.)	6
- A Mátyás-hegyi-barlang tavának szivattyúzása (Szabó Z.)	17
- Egy hetes tábor a Mátyás-hegyi-barlangban (Szabó Z.)	18
- A DK-i köfajtó barlangjainak kutatása (Szabó Z.)	23
- Az Amfiteatrum barlang tavának átvizsgálása (Szabó Z.)	28
- A Csodabogyós-barlang és a Szél-lik közti összeköttetés feltárásának lehetőségei (Kárpát J.).....	29
- Feltáró kutatás az edericsei Somos-nyelőben (Szabó Z.)	32
- Feltáró kutatások a Csrszegtomaji-kútbarlangban (Gyurin GY.)	34
- Terepbejárás a Cserhátban (Fekete L.)	37

Tudományos vizsgálatok

- Vizszintmérések a Mátyás-hegyi-barlangban (Pallos G.)	38
- A Mátyás-hegyi-barlangi tó próbaszivattyúzásának fő adatai	40

Dokumentációs munkák

- A Csodabogyós-barlang részletes leírása (Kárpát J.-Szabó Z.-Zsanda G.).....	41
- A DK-i köfajtó barlangjainak és barlangindikációinak listája (Szabó Z.)	49
- Terepbejárás a Balfi-dombság barlangjainál (Szabó Z.)	52

Csoportélet.....	55
------------------	----

ÖSSZEFOGLALÓ

FELTÁRÓ KUTATÁSOK :

- Feltáró kutatások a Mátyás-hegyi barlangban

1993-ban nagy hangsúlyt fektettünk a barlang kutatására. A korábban ismert végpontok mellett újabb lehetőségeket fedeztünk fel a barlang több pontján. Bontásokat végeztünk a Nagy-terem, a Petöfi-terem térségében, valamint a Toldy-ág nyugati végpontján.

- A Mátyás-hegyi barlang tavának szivattyúzása

Idén kísérletet tettünk a barlang legmélyebb pontján lévő úgynevezett Agyagos-tó vizének kiszivattyúzására. Sajnos a szivattyúk teljesítménye és a víz gyors utánpótlódása miatt akciónk sikertelenül végződött.

- Egy hetes tábor a Mátyás-hegyi barlangban

Ez év tavaszán egy hetes bentlakásos barlangi tábort rendeztünk kedvenc barlangunkban, melyet elkísért a Zöld Pont kamerája is. A tábor alatt a terepbejárásokon és a forgatáson kívül egy barlangi bújármerülésre is sor került.

- Az Amfiteatrum-barlang tavának átvizsgálása

A barlang legmélyebb pontján húzódó tó felszíne alatt feltehetőleg nagyobb barlangrendszer húzódik. A bújármerülés előkészítése előtt felmértük a bújármezis kialakításának lehetőségeit. Sajnos ekkor vettük észre, hogy a vízszint alatt labilisan álló omladékon szinte lehetetlen és életveszélyes lenne áthatolni.

- A DK-i köfejtő barlangjainak kutatása

Idén folytattuk a feltárás szempontjából ígéretes köfejtő barlangjainak kutatását. Az átvizsgálási és dokumentálási munkák mellett öt barlangban végeztünk feltáró

kutatómunkát. Közülük jelentősebb eredményt a 6-os és 7-es barlang összekötésével értünk el.

- A Csodabogyós-barlang és a Szél-lik közti összeköttetés feltárásának lehetőségei

Az Edericsi-fennsík peremén 1990-ben feltárt 2,7 km hosszú Csodabogyós-barlang és a már régóta ismert Szél-lik közötti távolság az idei feltárások eredményeként 25 m-re csökkent. A két barlang közötti aerodinamikai kontaktust levegőnyomjelzéssel is igazoltuk. Az összeköttetés feltárására a jövőben feltétlenül kísérletet teszünk.

- Feltáró kutatás az edericsi Somos-nyelőben

Az idén júliusban rendezett edericsi táborunk alkalmával kísérletet tettünk a barlang végpontján ásító Egérfogó mögötti barlang feltárására. A nagy kö alatt - amelyet a Szentlélek is hanyagul tart sikerült átbújnunk, de mögötte egyenlőre csak egy öt méter mély aknát fedeztünk fel.

- Feltáró kutatások a Cserszegtomaji-kútbarlangban

Ez évben is megrendeztük az immár hagyományossá vált téli kutatótáborunkat. Az elmúlt évekkel ellentétben szállásunkként nem a kultúrházat, hanem a barlang Lovassy- és Helikon-termét választottuk. A tábor során több végponton végeztünk feltáró illetve dokumentációs munkát. Egy 1986-os vizsgálsorozatot felújítva rovarcsapdákat helyeztünk ki a barlang több pontjára.

- Terepbejárás a Cserhátban

Áprilisban terepbejárást szerveztünk a cserhádi Romhányi-rög fennsíkján. Sajnos az általunk töbröknek vélt mélyedések később mészégető boksáknak bizonyultak.

TUDOMÁNYOS VIZSGÁLATOK:

- Vízszintmérések a Mátyás-hegyi barlangban

Idén folytattuk a barlangi tó vízszintingadozásának regisztrálását. A behelyezett mérőlécről csoportunk minden héten egy vagy több alkalommal végzett leolvasást. A vízszint ingadozását grafikonon ábrázoltuk.

- A Mátyás-hegyi barlangi tó próbaszivattyúzásának fő adatai

A márciusban megrendezett próbaszivattyúzás során több adatot rögzítettünk. A cikk az adatokon kívül számításokat és velük összefüggő feltételezéseket is tartalmaz.

DOKUMENTÁCIÓS MUNKÁK:

- A Csodabogyós-barlang részletes leírása

Az immár 2,7 km hosszúságban feltárt barlangrendszernek elkészítettük túrakai jellegű leírását. A barlangot elágazó és hálózatos jellege miatt szakaszonként ismertetjük.

- A DK-i köfejtő barlangjainak és barlangindikációinak listája

A cikk tartalmazza a korábban ismert, az újonnan feltárt barlangok, valamint a köfejtőben található barlangindikációk számát, nevét és felmért hosszát.

- Terepbejárás a Balfi-dombság barlangjainál

A miocén kori karsztos területeken végzett vizsgálatainkhoz kapcsolódóan, idén terepbejárás történt a Balfi-dombság és a Lajta-hegység mészkőterületein. A terepbejárás során kibővítettük a barlangkataszterben e területről regisztrált adatokat.

CSOPORTÉLET

Szaksztályunk fő profilját tekintve főleg feltáró barlangkutatással foglalkozik. E tevékenység mellett azonban jut idő a gondtalan túrázásra is. Szaksztályunk kisebb csoportokra szakadva, több európai országban tett érdekes kirándulást. A cikkben csoportunk további tevékenységeiről is tájékozódhatunk.

Szabó Zoltán

FELTÁRÓ KUTATÁSOK A MÁTYÁS-HEGYI BARLANGBAN

• Próbabontás a Toldy-ágban

1993 júniusában bontottunk a Toldy-ág általunk Vaskereszt néven említett párhuzamos hasadécai között.

- a bontás iránya Ny

- a bontás célja a Toldy-ágtól nyugatra lévő ismeretlen terület felé való lehetséges átjáró keresése

- a bontás időtartama: 10 műszak, kb 50 óra

A bontást a három párhuzamos hasadék közül a középsőben kezdtük el, függőleges irányban, hogy a lebukó kovárt követve az esetleges kizárt szelvényt megtalálva, vagy a kova alját elérve vízszintes irányban tudjunk előrehaladni. A hasadék teljes szélességében kipergett kova törmelékekkel volt kitöltve, ennek következményeképpen gyorsan lehetett dolgozni. Az aknát mélyítve a szálkőzetből levált nagyobb kövekbe ütköztünk. Ezeket kézzel szétrepesztettük és eltávolítottuk. A kitermelt törmeléket egy kisebb teremben helyeztük el (lásd térképvázlat). Az aknát mélyítve mintegy 4 méter mélységben a kovát eltávolítva elértük a kovakitöltés alsó határát. Kizárt szelvényt nem találtunk, viszont elértük a járatszint valószínűsíthető alját, mivel a kipergett kova mennyisége erősen lecsökkent, és agyagos, törmelékes kitöltés volt alatta.

Októberben tértünk vissza erre a helyre, de nem ugyanebbe a hasadékba. Ezúttal az Északi hasadékot vettük célpontba. Itt a kitöltés mintegy 4 méterrel van feljebb. A kitöltést viszont nemcsak kova, hanem tekintélyes mennyiségű kisebb-nagyobb közettörmelék. Ezt valószínűleg az okozza, hogy közel a felszín / itt megközelítőleg 8-10 méter / , és lehetséges, hogy felszínre nyíló hasadék volt valamikor. De lehetséges, hogy csak a kőbánya közelsége / robbantások / és a hasadékok nagy száma okozza a kőzet ilyen mértékű összetöredezését.

A hasadék falán nagy kiterjedésben található jól fejlett kalcitkristályok, valamint a ferde omladékletjtő szintjén igéretes oldásformák láthatók. Itt csak két műszakot kb 10 órát töltöttünk el. Az omladékletjtőt elkezdtük elbontani. A kitermelt anyagot a júniusban mélyített aknába zúdítottuk le egy átjárón keresztül, ennek következtében ott az eredeti járatszint elérte a bontás előttit. A bontást nehezíti, hogy az omladékletjtő eléri a főtét, és nem lehet tudni, hogy milyen omlást idézhet elő, ha elővigyázat nélkül tovább folytatjuk a munkát. További munkát itt csak az omlásmentesítés után fogunk végezni. Erre 1994-ben fog sor kerülni.

A bontástól kb 20-30 méterre Északra fekvő Dóm-termi ágat is átnéztük, mivel annak vége hasonló omladékban végződik, és az iránya is közel ugyanaz. Itt Haraszi Katalin kb 20 métert előremászott az omladékban egy szűk kúszójáratban, és úgy találta, hogy a talajszintet süllyesztve érdemes lenne megpróbálkozni a bontással. Ezt szintén 1994-re tervezzük.

A bontásban résztvettek: Haraszi Katalin, Sárosi Roland, Szabó Ákos,

Zsanda Géza, ...

- Próbabontás a Nagy-terem térségében

1993 május végén illetve június elején folytatódtak a Nagy -terem főhasadékát követve a bontások.

- a bontás iránya KÉK

- a bontás célja a Nagy-terem, Vonalzó, Vinkli, Névtelen-folyosó, Lapos-folyosó, Lapos-terem, Petöfi-terem, Ebédlő, Glória által határolt területen lévő " Fehér folt " felderítése.

- a bontás időtartama: 3 műszak, kb 15 óra

A bontás a markáns kovakitöltést figyelembevéve indult meg, függőleges irányban, hogy a lebukó kovát követve az esetleges kizárt szelvényt megtalálva, vagy a kova alját elérve vízszintes irányban tudjunk előrehaladni.

A süllyesztéssel egyidőben kitágítottuk a Vonalzó felé haladó szük kúszójáratot, hogy a kitermelt törmeléket majd arra húzhassuk le. A bontás során a kitermelt nagyobb kovatömböket a Nagy-teremben helyeztük el, a törmeléket pedig a Vonalzó felé szállítottuk el.

A helyenként teljesen összecementálódott kovát eltávolítva elértük a kovakitöltés alsó határát. Kizárt szelvényt nem találtunk, viszont - mint az várható volt - beleütköztünk a szomszédos térségeket is kitöltő agyagba. A bontást nehezíti az a tény, hogy a szálközet csak a bal oldalon található meg. A jobb oldalon lévő közet erősen töredezett és felfekszik az agyagkitöltésre. Ezért az esetleges továbbhaladás érdekében először rendezni kell a felfekvő " Fiók " köveket. További bontása mindenképpen érdemes, hiszen ilyen hasadék ebbe az irányba csak ez az egy ismert. Ez a hasadék feltehetően keresztezi a Lapos-folyosót. Ott található is ilyen irányú, de rendkívül szük, szinte centiméterekben mérhető hasadék. Ha a két hasadék ugyanaz, akkor a magasságbeli eltolódást figyelembe véve lehetséges, hogy a Lapos-folyosó alatt tágabb keresztmetszetben megtalálható.

Résztevők: Haraszti Katalin, Sárosi Roland, Szabó Ákos

- Névtelen-folyosó

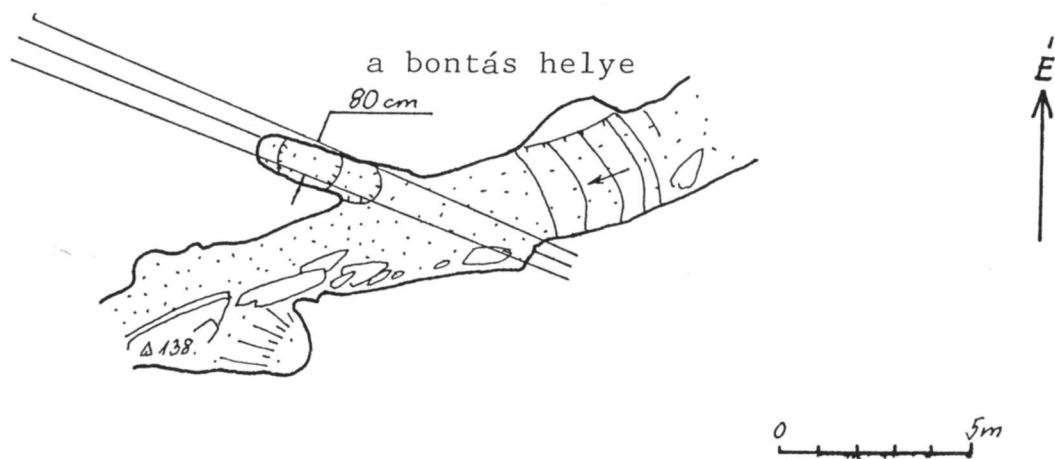
A folyosóból Nyugat felé induló végponton már több ízben történtek próbabontások. A Lapos-folyosóval párhuzamosan húzódó kovás kanyon kipergettségének mértéke egyértelműen járható üregekre utal. A végpont átbontásával talán sikerül bejutni a Tüzoltó-ág, Lapos-folyosó, Névtelen-folyosó által körbezárt " Fehér folt "-ba.

- Petőfi-terem

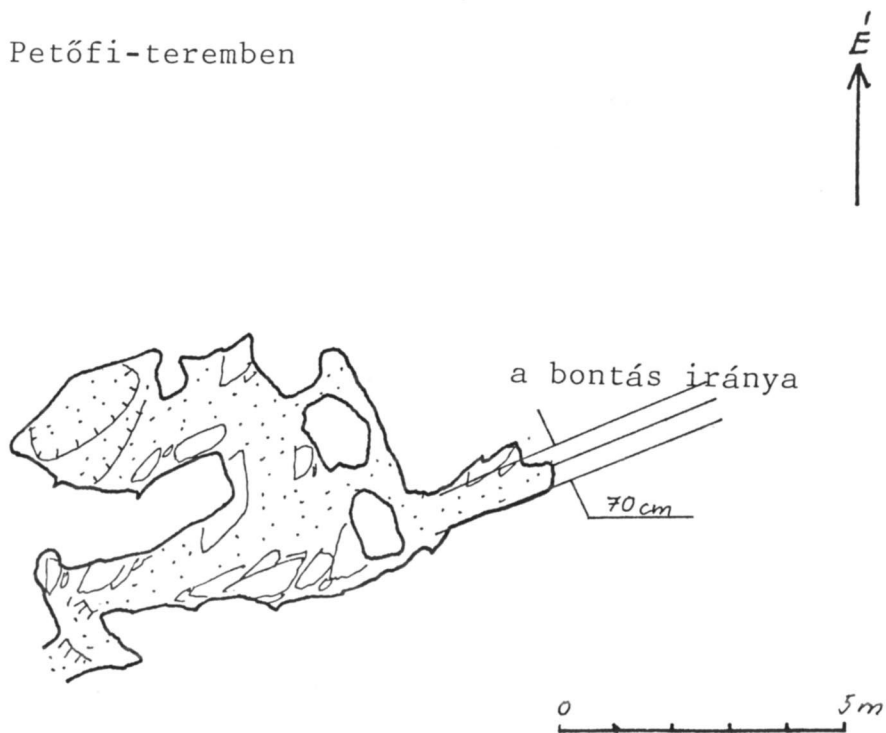
A terem K-i végéből induló kovás tellér alatt korábban már történtek próbabontások. Idén folytattuk az ígéretesnek tűnő járat bontását. A munkát talpszintsüllyesztéssel kezdtük, majd előre haladtunk a járatban. Már a munka megkezdése után kisebb üregek nyíltak meg az oldalról becsúszott kötömbök között. Sajnos azonban ezek a kövek vésőgép nélkül nem apríthatóak, így a munkát itt jövő évre halasztottuk.

Fekete László - Szabó Zoltán

Próbabontás a Névtelen-folyosóban

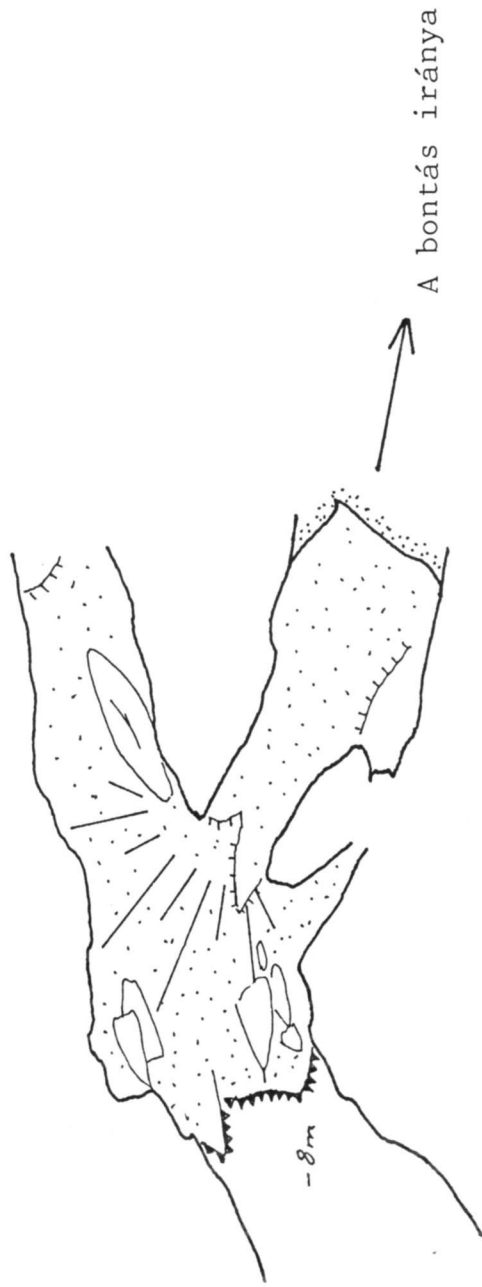
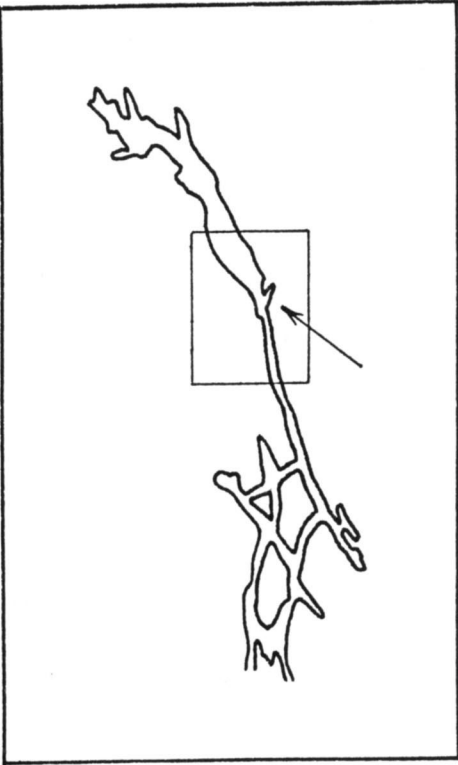

Próbabontás a Petőfi-teremben

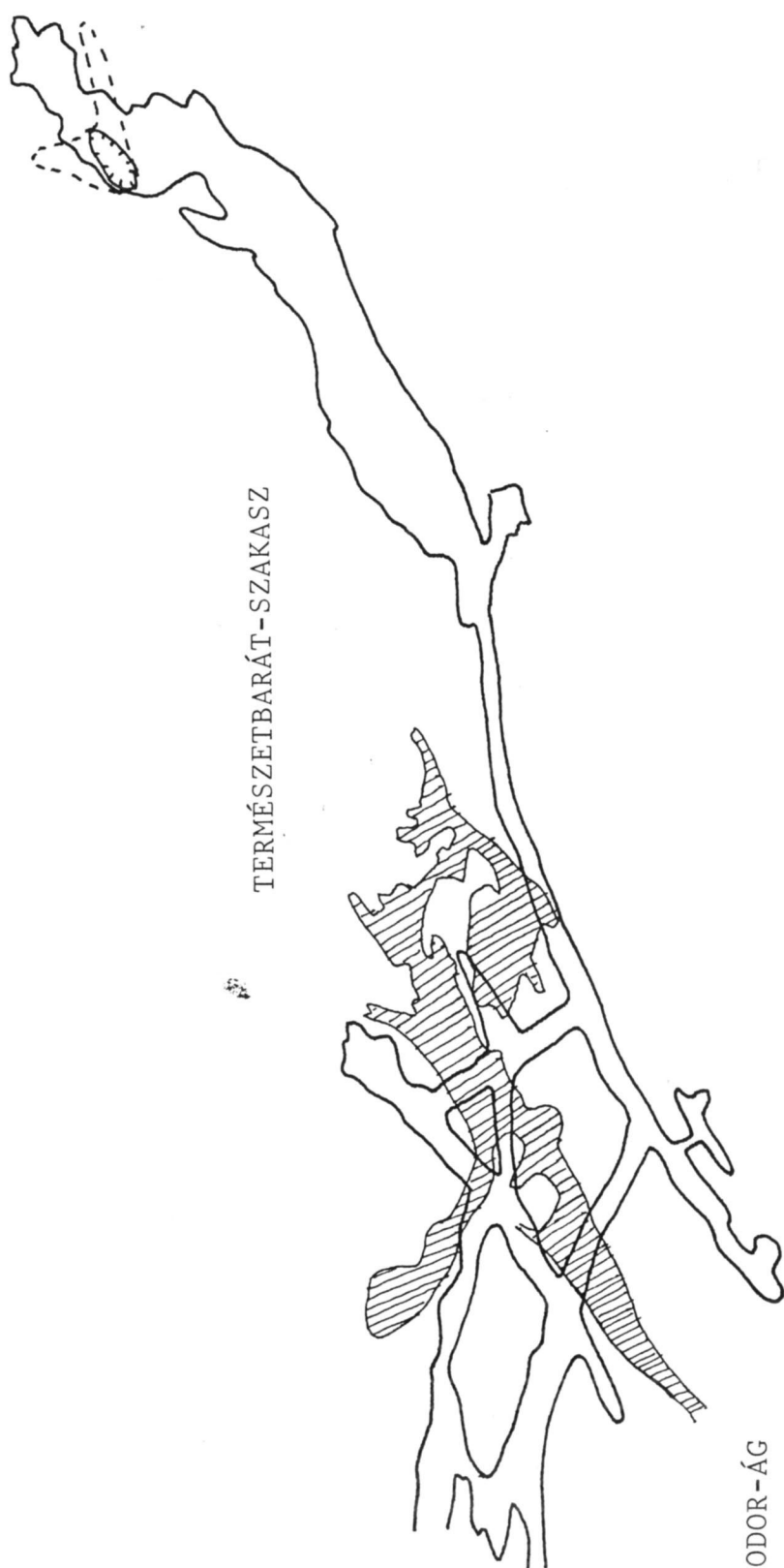

Próbabontás a Természetbarát-szakaszban
/Mátyás-hegyi-barlang/

A PÁL-VÖLGYI ÉS A MÁTYÁS-HEGYI BARLANG EGYMÁST MEGKÖZELÍTŐ SZAKASZAI

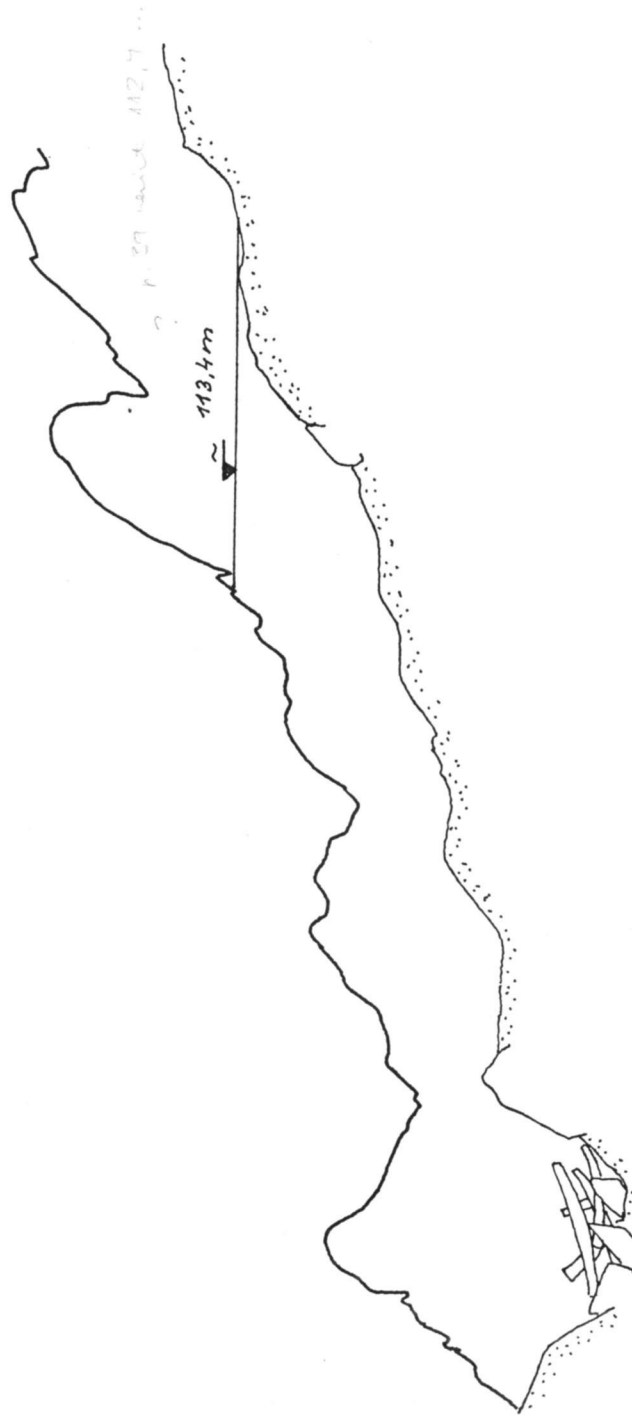

TERMÉSZETBARÁT-SZAKASZ

DEZODOR-ÁG

Szabó Zoltán Akadémia 1993

MÁTYÁS-H. BG. VÍZ ALATTI-JÁRAT (hossz - szelvény)

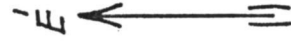
A MÁTYÁS-HEGYI-BARLANG

VÍZ ALATTI-JÁRATÁNAK SEMATIKUS TÉRKEPE (alaprajz)

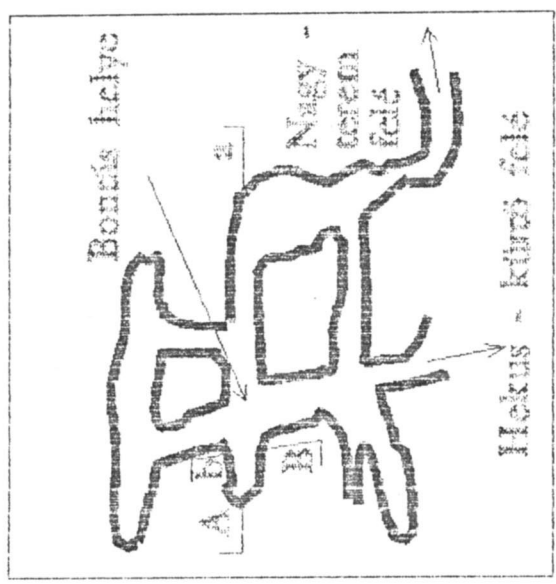

TÓ-JÁRAT

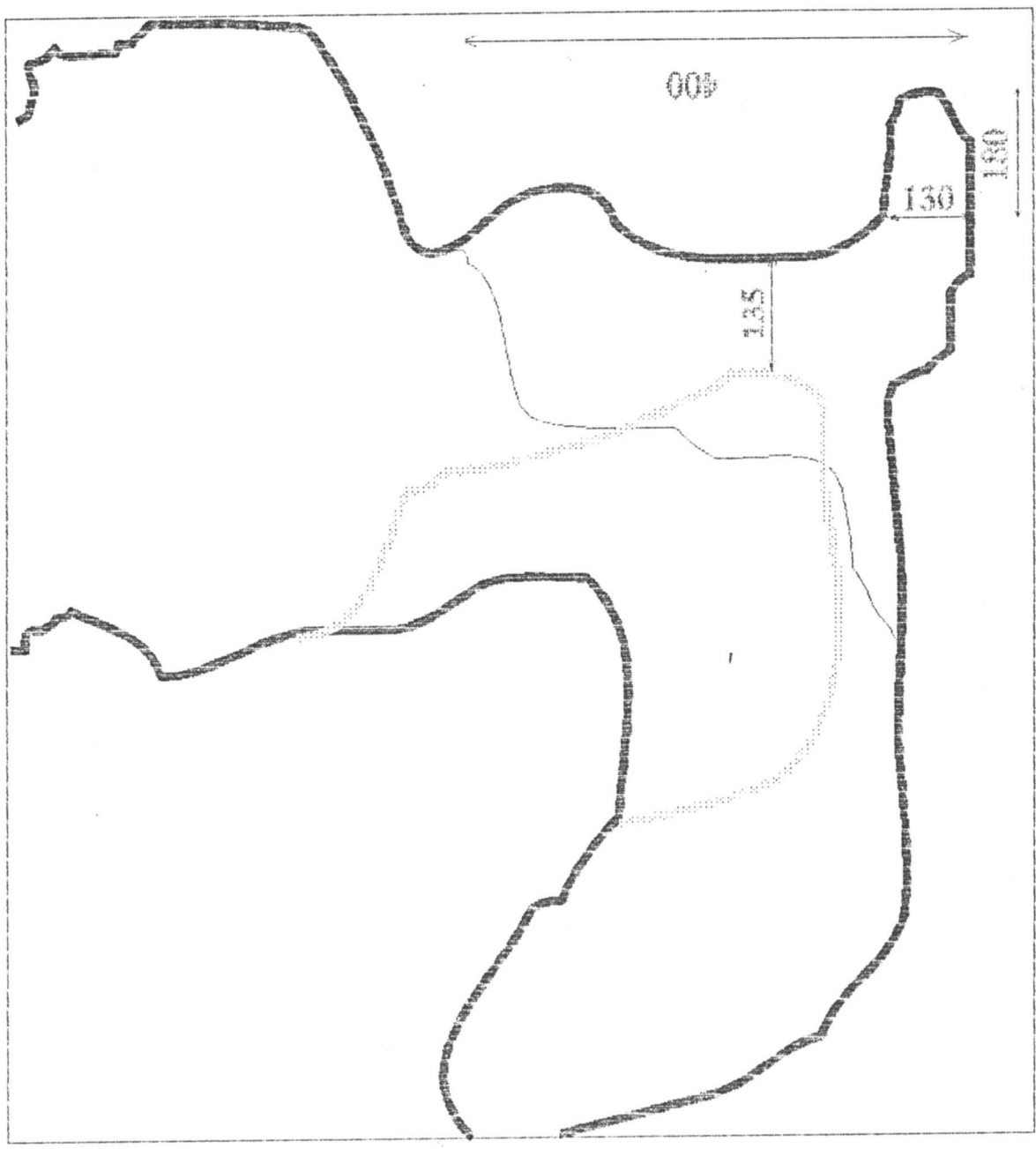
VÍZALATTI-JÁRAT

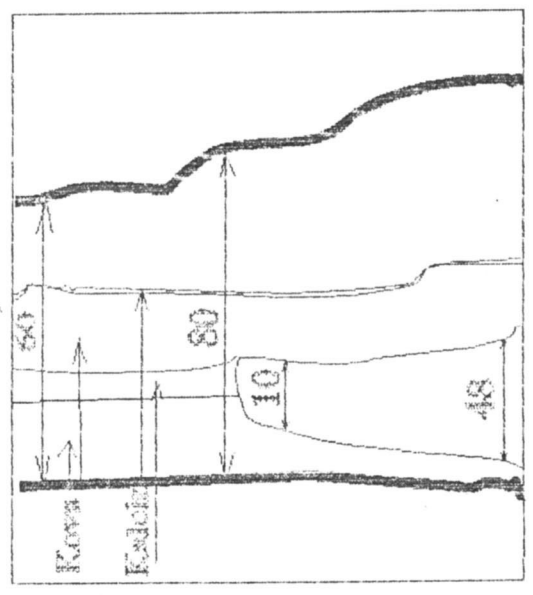
Felülnézet

a - A irányú metszet

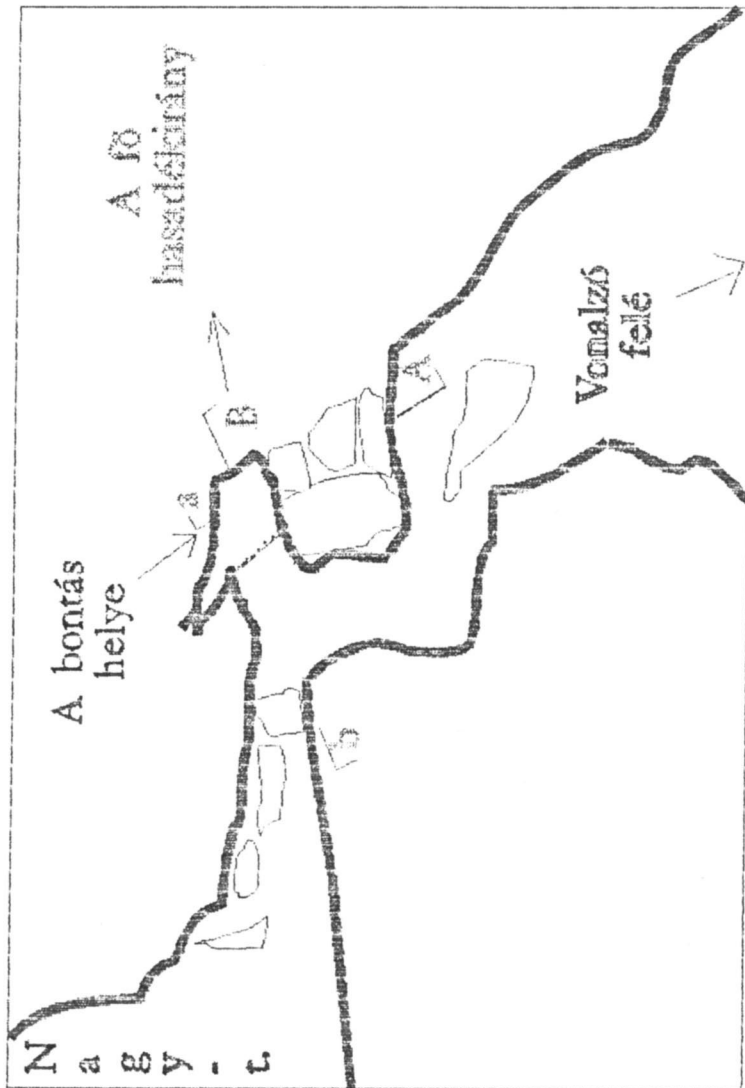
B - b irányú metszet

Az adatok centiméterben vannak megadva

Próbabontás a Nagy - tereim térségében

F e l i ü n é z e t

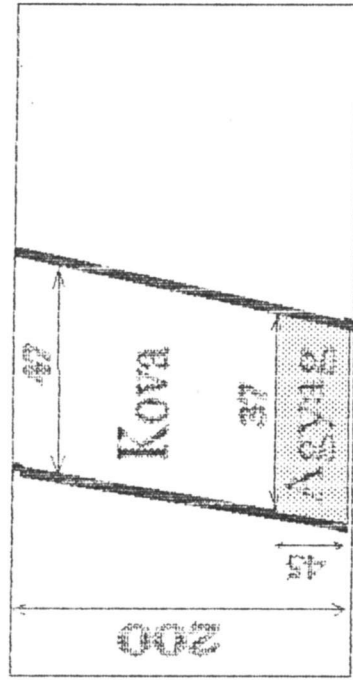
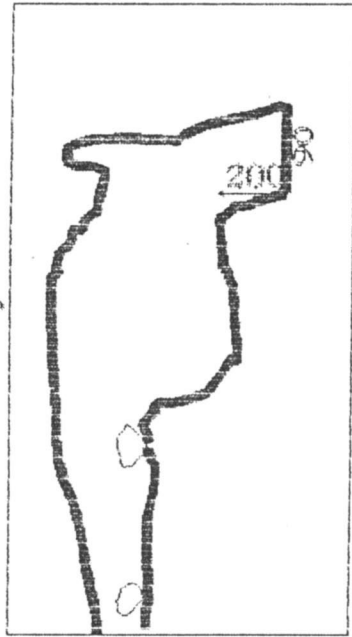
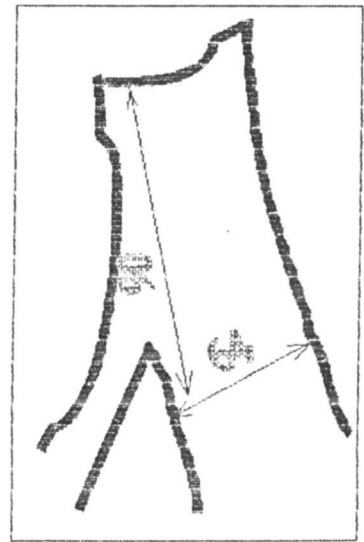

a - A irányú metszet

Az adatok centiméterben vannak megadva

b - B irányú metszet

TÓ SZIVATTYÚZÁS

A barlangi táborban történt merülések tapasztalatai alapján csoportunk úgy döntött, hogy a szifon mögött feltételezett járatokat a tó leszivattyúzásával teszi hozzáférhetővé. Terveink szerint a tó leszivattyúzása a következő módon történhet: a tóban elhelyezett szivattyú a vizet első lépcsőként a Sírödörbe nyomja. Innen egy második szivattyú továbbítja a Földtani Intézet terembe. Erről a helyről a víz semmiképpen nem folyhat vissza a tó felé. A szivattyúzással egyidőben folyamatosan mérjük az iszapot, hogy az be ne csússzon a végpontot képező terem aljára. A munkát március 12-én pénteken reggel 7 órakor kezdtük meg. A tó szivattyú egy óra alatt 12 cm-t szívott le. A Sírödör a kora délutáni órákra megtelt. Miközben a Földtani Intézet terem felé vezető csöveket ellenőriztük a Sírödör megtelt, és vízzel árasztotta el a Cseléd lépcső felé vezető járatot. Szomorúan konstatáltuk, hogy a Sírödör szivattyú elromlott. A javítás idejére leállítottuk a tó szivattyút, és utat nyitottunk a Sírödörnél felgyülemlt víztömegnek látványos vizeséseket létrehozva így a barlangban. Többszöri próbálkozás után felhagytunk a szivattyú javításával. Péntek éjjel vidékről újabb szivattyút szállítottunk Budapestre. A szivattyú működött és kitünően nyomta a vizet a Földtani Intézet terembe egészen addig, amíg a tó szivattyú el nem romlott. Ekkor a munkálatokat felfüggesztettük.

Szabó Zoltán

MÁTYÁS-HEGYI BARLANGI TÁBOR
(1993 február 7-11)

Fényes gumicsizmák, tiszta, összehajtogatott overallok, sisakok, kötelek és egyéb barlangkutató táborozáshoz szükséges felszerelések halmozódtak föl, február egyik napos vasárnap reggelén lakásunk legnagyobb helységében. Gróf Miklós barátunk a Zöld Pont kamerájával bukdácsol néha keresztül a szobán, hogy felvételeket készítsen az előkészületekről. A kiterített barlangtérkép fölött elhaladó kamera néha furcsa, szokatlan kelléktárgyak látványát is bekebelezi. Szájreduktor, ólomöv, vízhatlan lámpa, stb. Komplet bűvárfelszerelés látványa rajzolódik ki a transzportzsákok árnyékában. S hogy mi készül itt?

Barlangkutató szakosztályunkhoz tavaly olyan információ szivárgott be, miszerint a hajdani Munkásörség kötelékébe tartozó " Denevér-raj " tagjai közül valaki SZABADTÜDŐVEL (!) úszta át a tavat, s fedezett föl a szifon után több száz méter barlangot. Természetesen nem szerveztünk a hétvégére merülést, hanem szorgalmasan nyomozni kezdtünk. Hosszas kutatómunka után arra az elhatározásra jutottunk, hogy megtervezzük a merülést. Két okból is. Az első, hogy a szabadtüdős bűvárművészet szemtanújával beszélünk. Állítása, keresztkérdéseink ellenére is hitelesnek tűnt. Második ok, hogy a víz alatti járatról pontos dokumentáció nem készült.

1993 február 7-én a Zöld Pont barlangos forgatócsoportja munkához látott. Némi felszíni forgatás után a Mátyás-hegyi barlang kőfejtőjében gyülekeztünk. Dél tájban a barlang ajtaja szakosztályunk három tagja, Miki, + egy HI 8-as kamera, valamint kb. 3 m felszerelés mögött bezárult. Aznap programunk: a felszerelések leszállítása a Színház-terembe, a tábor kialakítása, forgatás a sárdagasztó térségében. A továbbiakban a helyszínen rögzített naplóból idézek részleteket:

... (II.8.) A tegnap éjszakai forgatás kissé megviselte a társulatot. Nemcsak izmaink és térdeink, hanem világításunk is felmondta a szolgálatot. A Sárdagasztó térségében rögzítettünk néhány olyan vad képet, amin félig a híg iszapba süllyedve kúszunk. Ruháinkból foly az agyag, hajunk csimbókokban lógott. A visszatérés közben a Dinó lámpája, majd az enyém is elaludt. Dinót a Karesz, engem a Gróf hozott vissza a Színházba. A táborba 02 órakor értünk vissza. Némi étkezés, átöltözés, fotózás után behúztuk hálósájkjaink zippzárjait és elaludtunk.

Gróf és Karesz reggel hat órakor keltek, és elhagyták a barlangot. Dinóval 11-kor felkeltünk. Ő kiment, én maradtam. Miután magamra maradtam, elkezdtem tevékenykedni a körletben. Először úgy határoztam fotózgatok, a steklámpa a fotóállványon lógott. Miután kiszabadítottam az állványt a dróthalmazból, a lámpa elaludt. Először azt gondoltam Dinó húzta ki, de ahogy mozgattam néha felvillant. Hirtelen kicsúszott a drót a lámpából. Tudtam, hogy a szabadon kiálló drótvégek néhány centire vannak a tenyeremtől. A következő pillanatban a drótra léptem és az lejjebb csúszott a markomban. Eldobtam a lámpát és megfogtam a vezetéket a kezem alatt. Mivel az elosztó messze volt tőlem, nem vállalkoztam arra, hogy kihúzzom, inkább fényt kerestem. Ügyelnem kellett arra, hogy ne essek el. Ha a drót hozzáér a talajhoz, néhány méteres

körzetben kitűnően vezeti az áramot az agyag. Így akár le is szúrhattam volna és beletekerhettem volna az izzót a talajba. Miközben az öngyújtót kerestem hallottam, hogy a magammal húzott dróttal a fotóállványt, a marmonkannát, néhány gumicsízmát, majd Grófnak egy kő tetejére felállított fényképezőgépét is magammal húztam. Megtaláltam az öngyújtót. Miután eloszlattam a homályt észrevettem, hogy időközben a kábelt kirántottam a hosszabbítóból. Egy csendes b... meggel nyugtáztam a helyzetet, majd összeszereltem a lámpát. Készítettem néhány fotót a táborról, megmelegítettem egy lecsót, amit magammal hoztam otthonról. Természetesen valamiféle " komolyabb " evőeszközt nem hoztam magammal, így rákényszerültem arra, hogy bicskám mini villájával csipegessenek...

... Úgy terveztem, ha nem jön közbe semmi, nem megyek ki a barlangból. Naplóírás közben azonban elkapott a szükséginger. Próbáltam elhalasztani, de nem ment. Meleg hálósákom és nedves overallom ellentétéből adódóan nem mentem föl a felszínre, hanem kikaptam egy nylonzacskót a többi közül, és a terem közepén felvettem a pózt. Attól eltekintve, hogy kicsit levizeltem a nadrágom szárát, egészen jól sikerült az attrakció. Csomagoltam az anyagot és elhelyeztem a hulladékban (Sorry!)...

... Délután öt körül érkezett Karesz. Kb. egy órára érkezett Gróf, kamerát nem hozott magával. Dinóért felmentünk 8 körül és 9-ig vártuk. A kulcsot biztonságba helyeztük és hárman elindultunk a Tűzoltó-ágba. Végig bejártuk, geológizáltuk, stb. Mikor visszaértünk a táborba, Dinó már ott volt. Vacsoráztunk, beszélgettünk, 11 óra körül izolálnak döntünk. Felmentünk a felszínre és átmentünk a Pálba. Elvégeztük a dolgainkat, elhoztuk az öccsém által felhozott villanyrezsót, hálósákokat. Az egyik overallom zippzára elromlott így kénytelen voltam vagy ráhuzni egy másikat, vagy felveszem azt, amit rávennék, de annak nincs a farrészén anyag. Dinó és Gróf eltávoztak, jómagam pedig leszáguldottam a színházba. Melegítettem egy adag rizseshúst a rezsón, megebédeltem, majd kialakítottam egy ruhaszáritót. A " gyíkfej " nevű mászó-avató sziklán beütöttem egy repedésbe egy pajszer és egy spiccvésőt. A kettőt összekötöttem kötéllal, csővel. Alátettem köveket, amire felállítottam a rezsót. Kiteragettem a nedves pólókat, zoknikat. Most vigan lengedeznek. A hátralevő időt furulyázással, naplóírással, olvasással, alvással töltöttem. Föztem egy olyan teát, amelybe a filter mellé alma szeleteket szórtam. Megjegyzendő, hogy az elmúlt éjszaka (pihenés) már hosszabb volt. Mindnyájan több mint kilenc órát töltöttünk mély alvással. A felszínen a napfényre érve émelyegtem. A látásom, hallásom, szaglásom tisztult. A füstre negatívan reagált. Egy óras felszíni látogatás után visszavágytam a barlang nyugodt csendjébe, " melegébe ". Miután megérkeztek a táborlakók, előkészítettük a leszállást a tóhoz. Feltöltöttük az akkumulátorokat és megkezdtük a bűvárfelszerelés leszállítását a tóhoz. A cuccolást végig rögzítettük. Gróf felkonfokat mondott egy kis zuhanás után. Lent a tónál felvettük a tavat felülről és bemerítettük a kamerát a tóba. Visszamentünk a táborba, megbeszélés után hullafáradtan izolálnak döntünk.

Másnap lámpagyújtás 10 órakor volt. Ezen a napon néhány felvételt csináltunk a barlang egyéb szakaszairól. Délután visszamentünk az addig készített felvétel végéig, és észrevettük, hogy a felvétel csikos. Még néhány snittet készítettünk, de csakhamar nézhetetlenné vált a felvétel. Gróf és Karcsi hajnali háromig próbálkozott a javítással, de a kameránk végleg felmondta a szolgálatot, így a merülés felvételéről lemondunk.

11-én csütörtökön 12 óra körül voltunk a barlang tavanál. A beöltözés kissé nehézkesen zajlott le. Nagy gondot főleg a neoprén csizma okozott. Hosszú küzdelem és izzadás után végre belebújtam. Ezt követte a neoprén ruha, majd a többi felszerelés felvétele. Végre elindultam a tóhoz. Lemerülés előtt rámkötötték a kötelet és még utoljára megbeszéltük a kötéljeleket. Miután minden rendben volt, beleszívtam néhányat a reduktorba. Kitűnően adagolt. Lehasaltam az iszapba és belekúsztam a vízbe. Először meglepődtem, hogy nagyon hideg a víz, majd beljebb úsztam. Az első pillanatban - emlékszem - láttam a szemközti falat. Hamarosan azonban barna köd keletkezett, a víz teljesen felkavarodott. Néhány pillanattal később éreztem, nem tudok beúszni a tovább vezető nyílásba. A ruha még nem telt meg vízzel és az ólom is kevés volt. Percek teltek el azzal, hogy merülésre alkalmas tömeggel szereljem fel magam. A felkavarodott vízben már nem láttam, csak tapogattam. Ezért lábbal előre kúsztam be a folytatásba. Ez alkalommal nem mentem el a végpontig. A sikertelen merülés után egy újabb merülést terveztem. Mivel a felvételre feltétlen szükség volt, egy forgatásban gyakorlott búvárral beszéltem meg a merülést. Ezen a leszálláson Gróf Miklós, Medek Miklós, Kominka Zoltán, Lóránt Zsolt és én vettem részt. A víz alatti szakaszt Madek Miklóssal vizsgáltam át. Továbbvezető utat sehol nem találtunk, de a merülésről felvételt készítettünk. A tó járat végpontján legfejebb a tó vizének után lehet próbálkozni a továbbjutással.

Szabó Zoltán

1.-2. foto

3-4. foto

A DÉLKELETI KÖFEJTŐ BARLANGJAINAK KUTATÁSA

Idén folytattuk a barlangfeltárás szempontjából továbbra is ígéretes köfejtő átvizsgálását illetve az ismert barlangok kutatását. Kiszállásaink során elvégeztük a köfejtő összes barlangindikációjának felmérését is. (1.sz. térkép)

Felméréseink szerint a köfejtőben tizenhét járható méretű üreg / barlang / , 7 barlang torzó , 6 kovás vagy üreges hasdék található. Ezek közül öt helyen dolgoztunk.

- 17-es felszakadás

A tavaly kibontott felszakadásban lefelé folytattuk a kutatóakna mélyítését. Egy méter után azonban az akna alját rendkívül kemény, összecementálódott, ismeretlen összetételű kitöltés zárja el. Bontását későbbre halasztottuk.

(2.sz.térkép)

- 15-ös barlang

Az elején még nagy, széles szelvénnel induló barlangban rendkívül kemény kitöltésben dolgoztunk. A jól rétegzett összecementált agyagot csak vésőgép segítségével tudtuk jöveszteni. Félméters előrehaladás után a szelvény beszűkült, így a munkát itt nem kívánjuk folytatni. (3.sz. térkép)

- 20 sz. indikáció

A köfejtő alsó, kisebbik udvarában rejlő kovás hasadékot is csákányvégre vettük. A fél méter széles, alul üregesedő telér iránya megegyezik a Mátyás-hegyi barlang fő hasadékirányaival. Az eleinte könnyen bontható kova beljebb

bekeményedett, így azt csak vésőgéppel tudtuk tovább bontani. A munkát itt idő hiányában felfüggesztettük, kutatását jövőre folytatni kívánjuk.

- 11 sz. felszakadás

A néhány évvel ezelőtt beomlott barlang kutatása nagy nehézségeket jelent. A barlangban rétegsík mentén leszakadt föte két darabra tört és lefedi a bontási helyet. Alatta a hely elég ahhoz, hogy bontani lehessen, de a továbbvezető hasadékok kitöltő omladékokra nagymértékben ránehezedik az egyik kölap. A munkát itt csak körültekintően, a végpontra nehezedő kölapok biztonságossá tétele után lehet folytatni. (4. sz. térkép)

- A 6-os és 7-es barlang közti összefüggés feltárása

A 6-os barlang bejárata után a talpszinten egy igen lapos járatkezdemény indul. A kemény agyagtalpra egy belső teremből vagy felfelé induló járatból kötörmelék halmozódott. Ezt kibontva jutottunk be egy lapos járatba, ahonnan egy kis terembe mászhattunk be. A terem végében az omladékokat eltávolítva egy szűk lyukat fedeztünk föl. Bekúszni nem tudtunk, ezért vésőgéppel tágitottuk tovább a nyílást. Miután járható méretűvé tágitottuk, benéztünk és egy meredeken fölfelé induló járatba pillantottunk be. Az omladéklejtő nem látszott biztonságosnak, ezért előbb kívülről megpróbáltunk néhány nagyobb követ eltávolítani. Hamarosan bekúszhattunk. Több kis üreg mellett egy meredeken fölfelé indulót is találtunk, amelyben fennakadt nadrágfoszlányok voltak, ami valószínűleg a fölötte induló 7-es számú barlang kitöltéséből kerülhetett be. A két barlangot nem bontottuk össze, de az összefüggést pontosan felmértük. (5.sz. térkép / 6-os barlang)

Szabó Zoltán

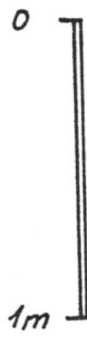
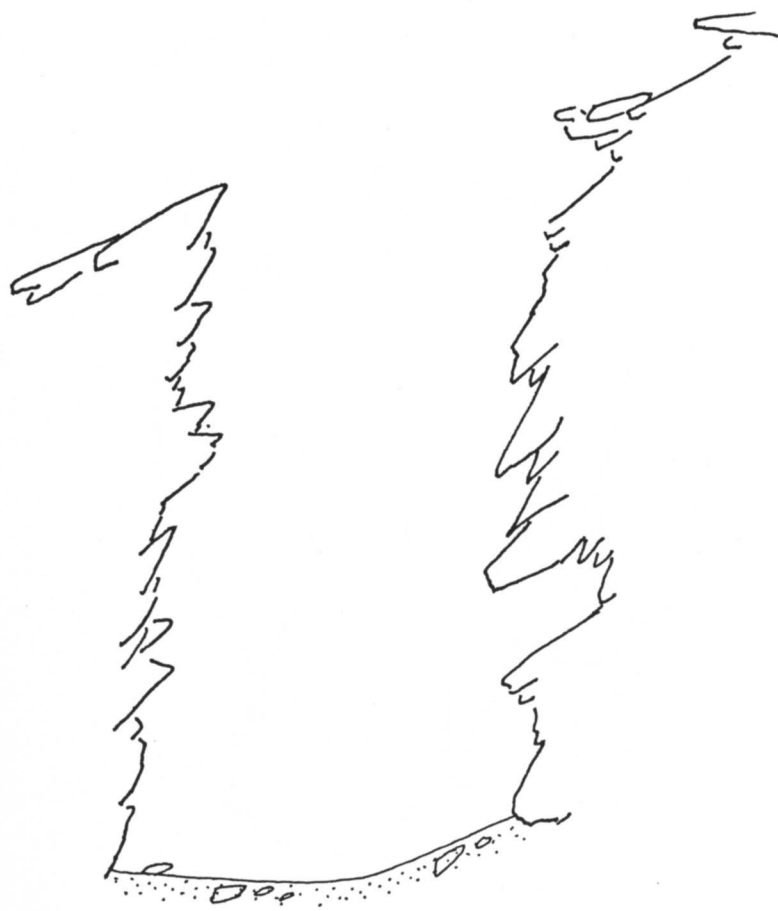
DK-i KÖFEJTŐ 6. SZ. BG.

Felm: Szabó Z. 1993

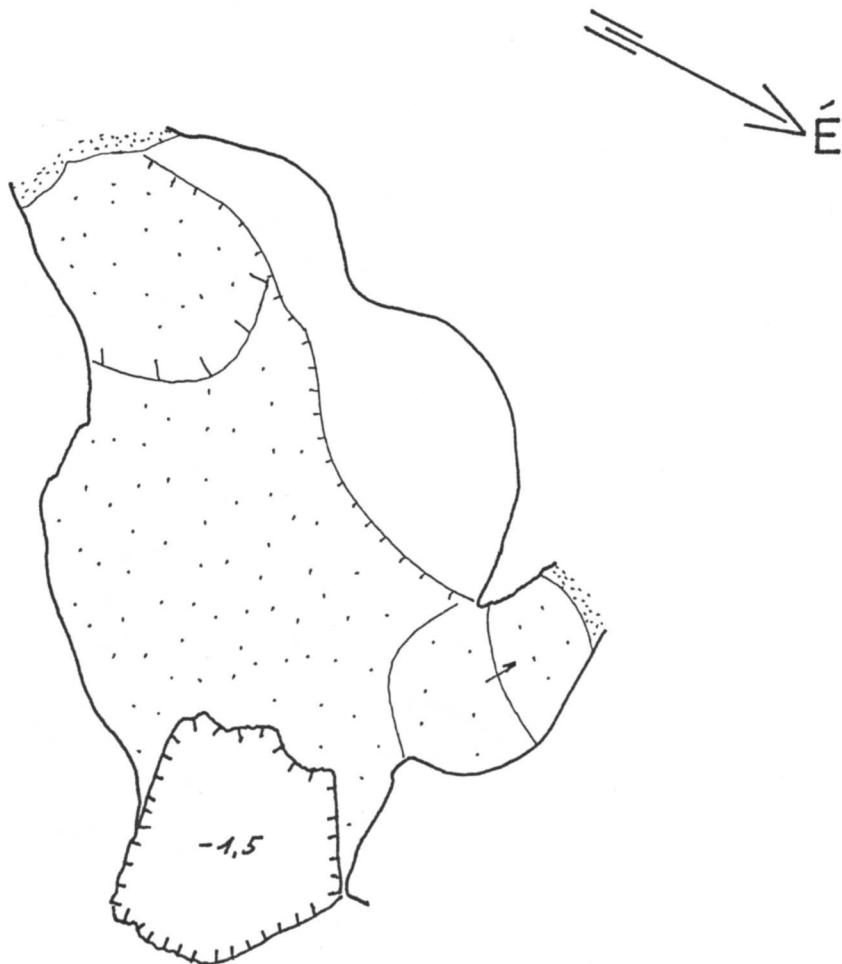

DK-i KÖFEJTŐ 17 SZ. BG.

Felm: Szabó Z. 1993

DK-i KÖFEJTŐ 15 SZ. BG.

0. 1m

Felm.: Szabó Z. 1993

DK-KÖFEJTÖ 11.SZ. BG.

Felm: Szabó I. 1993

AZ AMFITEATRUM-BARLANG TAVÁNAK ÁTVIZSGÁLÁSA

Az 1991-ben felfedezett barlang legmélyebb pontján lévő tó, a barlang legnehezebben megközelíthető szakasza. Átvizsgálása épezzért sokáig váratott magára. Az év elején történt leszállásunk alkalmával a tó felszínét ismeretlen összetételű, vöröses színű hab borította vastagon. Ez a megdöbbentő mennyiségű szennyeződés valószínűleg a köfejtőben felhalmozott hulladékokból származik.

Nyári leszállásunk alkalmával átvizsgáltuk a Kristály-kanyon alját esetleges továbbjutás reményében. A járat végpontjánál a hasadékot kitöltő omladékot bontottuk meg. A hasadék alatt vízzel teli járat húzódhat, mert a beguruló kövek vízbe esnek. A továbbjutást itt nagyobb kötömbök és a szűkülő szelvény megakadályozza. Közben átvizsgáltuk a tó járatot és felmértük a terpet a merülés előkészítéséhez. A víz most tiszta volt, így mindent megfigyelhettünk. Sajnos a merülést egyenlőre itt több dolog akadályozza. A tóhoz leveztő szűkületen sem a felszerelés, sem a bűvárok nem férnek le biztonságosan. A második nagy probléma az, hogy a vízszint alatt egy omladék álfenék húzódik. Szinte sehol nincs ember számára járható üreg. A bejáratnál átellenes oldalról megfigyelhető egy lejtős üreg az omladékban, de életveszélyes csapdát relythet a bűvárnak. A készülékkel kézben haladó bűvár a legkisebb mozdulattal is felkavarhatja a vizet. Az agyagon kívül a falakra lerakódott vörös színű, fűrtökben lógó, vas-szerű kiválások is azonnal átláthatatlanná teszik a vizet. A szűk járat falai apró kövekből állnak és a legkisebb érintésre behullanak a járatba. Egy nagyobb rúgás vagy nyomás elegendő lenne ahhoz, hogy a járat beomoljon. A Kristály-kanyon másik felében történő továbbjutás esetén talán lehetőség nyílik a feltehetően nagy vízalatti járatrendszer felderítésére.

Szabó Zoltán

A CSODABOGYÓS-BARLANG ÉS A SZÉL-LIK KÖZÖTTI ÖSSZEKÖTTETÉS FELTÁRÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

Az Edericsi-fennsík K-i peremén, 1990 őszén feltárt 2,7 km hosszú Csodabogyós-barlang és a már régóta ismert 350 m-es Szél-lik járatai az idei feltárások eredményeként már 25 m-re megközelítették egymást.

A két barlang relatív helyzetét, a járatokat a felszínnel együttesen ábrázolt topográfiai térkép illusztrálja.

A kapcsolat feltárásának lehetőségére 1991-ben az M-7-es szakasz felfedezése mutatott rá, amikor e folyosó a Szél-lik Ny-i végén levő Óriás-termi zónát 35 m-re megközelítette.

Az aerodinamikai kontaktust 1991 októberében +1 C-os külszíni hőmérséklet mellett - kihasználva a Szél-liknál az erős behúzó légáramot - levegőnyomjelzéssel igazoltuk. A Szél-likba bocsátott füst a Csodabogyós-bg. M-7-es szakaszában 60 perc múlva érezhetővé vált, 80 perc múlva pedig szemmel is látható volt.

A tapasztaltak alapján a Szél-likban a tapolcai kutatókkal közös vizsgálódást végeztünk, de komolyabb eredményt nem értünk el.

1993-ban, a Patakmeder-ág felfedezésével a két barlang közötti távolság 25 m-re csökkent, a Patakmeder-ág végpontja és a Szél-lik Óriás-termi zónája közötti szintkülönbség pedig 8-15 m. (A Szél-lik kérdéses zónája fekszik mélyebben.)

A két barlang a légáramlások szempontjából egységes rendszer, amit a sikeres levegőnyomjelzés mellett a rendszer bejáratainál mért léghozam egyenleg is alátámaszt.

10 C-nál alacsonyabb külszíni hőmérséklet mellett behúzó légáram a Szél-liknál jelentkezik, amely a Csodabogyós-barlang bejáratánál, illetve az annak közelében lévő (már megbontott) beszakadáson keresztül lép a felszínre.

(Természetesen nyáron, ill. 10 C-os hőmérséklet felett az áramlás iránya ellentétesre fordul.)

0 C-os hidegben a mért léghozamok a következők:

Szél-lik behúzó légáram: 0.40 m /sec

Csodabogyós-bg. kihúzó légáram: 0.66 m /sec

Beszakadás kihúzó légáram: 0.14 m /sec

Összegezve:

Beáramló levegő: 0.40 m /sec

Kiáramló levegő: 0.80 m /sec

Az eredmény arra utal, hogy a Csodabogyós-barlang eddig felderítetlen, alacsonyabban fekvő felszíni nyílásokkal áll kapcsolatban, vagy egy mélyebben levő járatrendszerrel kommunikál.

A további kutatások tervezéséhez, és a várható járatok prognosztizálásához kívántunk segédletet nyújtani a barlang tektonikai diagramjának elkészítésével is, amelyet jelentésünkhöz mellékelünk.

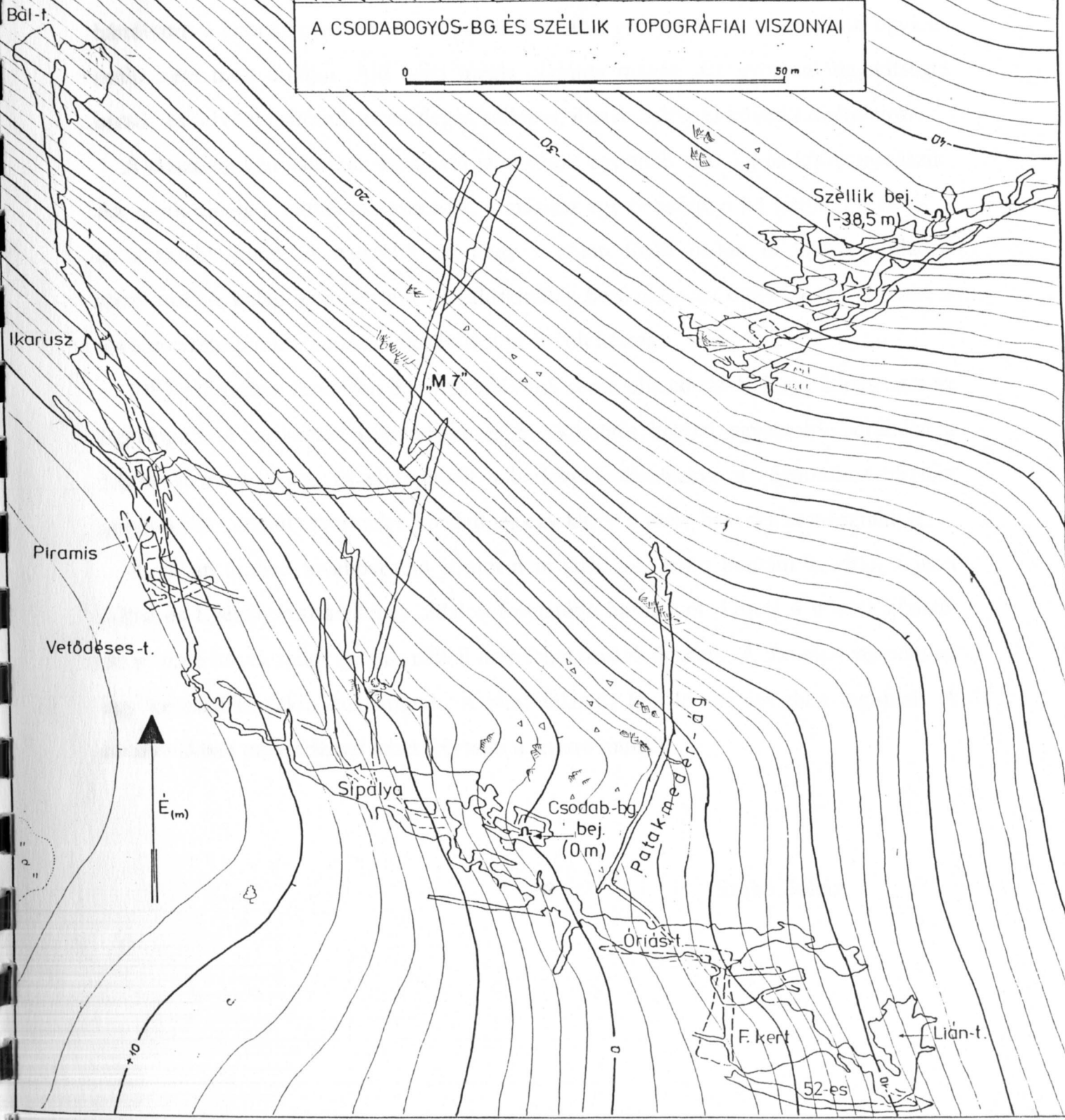
A két barlang reménybeli összeköttetésének feltárása érdekében a Szél-lik végponti zónájának kutatását is célszerűnek látjuk megkezdeni.

Kárpát József

A CSODABOGYÓS-BG. ÉS SZÉLLIK TOPOGRÁFIAI VISZONYAI

0 50 m

Alapszintvonalak 1 m-enként

Készítette: az ACHERON és Labirint Bg. kut. Csoport (Kárpát J. - Szabó Z.)
1990-93.

FELTÁRÓ KUTATÁSOK A NAGY-NYELŐBEN

Az 1992-ben feltárt barlangban a 40 méter mélységben található végpont sokáig hátráltatta a kutatás menetét. A végpontot képező Egérfogó nevű omladékon ugyanis senki nem mert átbújni. Aki néha mégis elszánta magát, azt gyorsan higgadtságra bírtuk, és felvilágosítottuk az esetleges ballépés, illetve balfogás következményeiről.

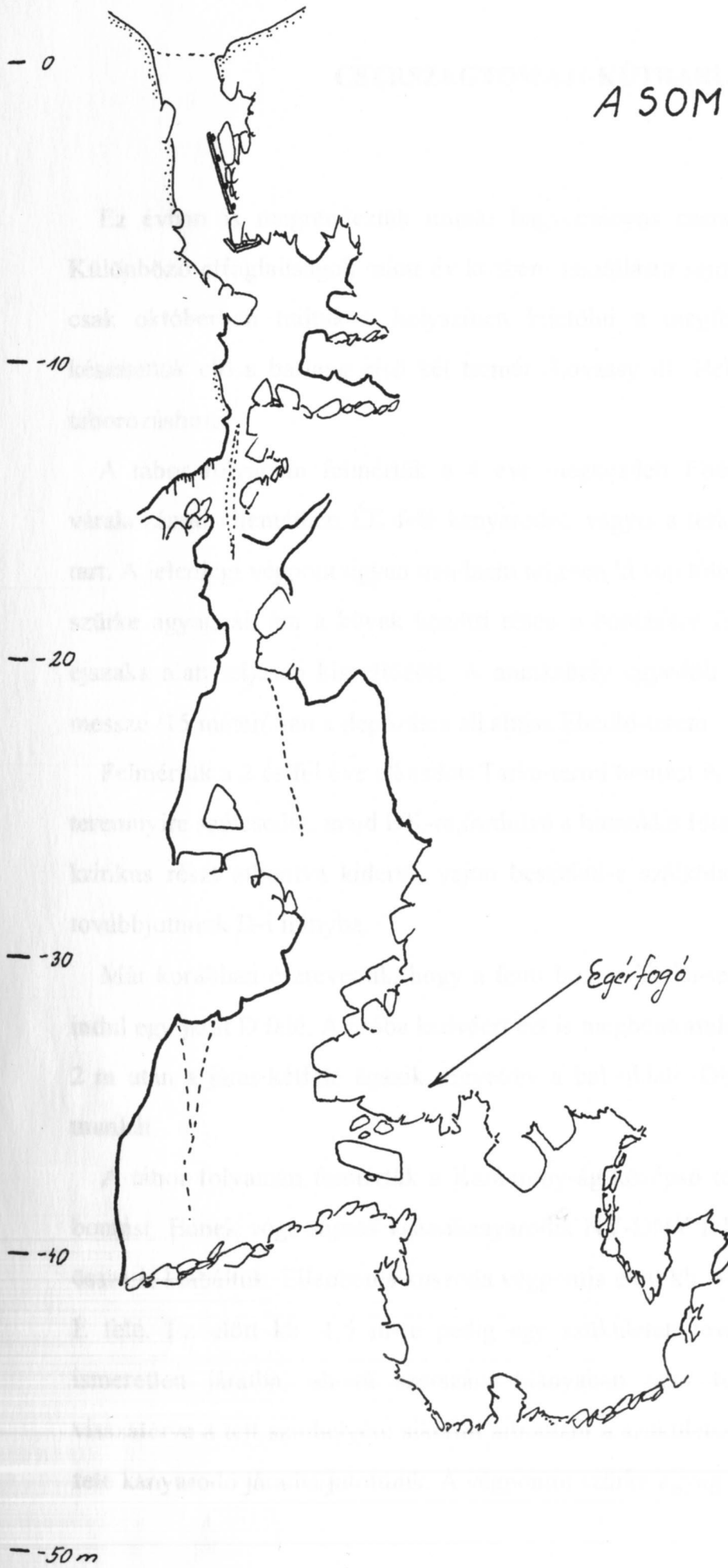
A látszólag kényelmesen átbújható járat fölött egy több száz kg-os kölap nyugszik. Az egyik oldala a falnak támaszkodik, a másikat egy babafejnyi kö tartja el a faltól, - ez a kisebb gond. A nagyobb az, hogy a kölap fölött öt-hat m magas omladék tornyosul. A kölap leomlásztásával valószínűleg besúvadna az omladék, és eltömné a továbbvezető járatot, aminek létezésében nem volt kétség.

1993 júliusában rendezett edericsi táborunk során elhatároztuk, hogy átmászunk az Egérfogón. A nyilvános végrendelkezés és ökörsütés helyett egyeztettük óráinkat a felszínen maradékkal, és elindultunk a barlangba. Elérkezve a végponthoz minden gondolkodás nélkül átbújtunk a kö alatt, és egy kb. 5 m mély hasadékba másztunk le.

Az alján szabad továbbvezető járatot nem találtunk, ezért bontani kezdtük a járat talpát és Egérfogóval átellenes oldalon folytatódó hasadékot. Lefelé a bontás biztató, de az apró kövek miatt ácsolás nélkül nem lehet tovább bontani. A hasadék végpontján egy kereszthasadékra bukkantunk. A járat falai itt kb. 45 -os szögben tágulnak. A továbbiakban omlasztással lehet folytatni a feltáró munkát.

Szabó Zoltán

A SOMOS- NYELŐ

Acheron 1993

CSERSZEGTOMAJI-KÚTBARLANG

Ez évben is megrendeztük immár hagyományos cserszegtomaji téli táborunkat. Különböző elfoglaltságok miatt év közbeni leszállásra sajnos nem volt lehetőség, így csak októberben tudtuk a helyszínen kijelölni a megfelelő bontási helyeket, és készítettük elő a barlang első két termét /Lovassy ill. Helikon-termeket/ a földalatti táborozáshoz.

A tábor folyamán felmértük a 4 éve megkezdett Ebédlő-termi kuszodát, ami a várakozással ellentétben ÉK-felé kanyarodik, vagyis a térkép eddigi fehér foltjai felé tart. A jelenlegi végpont ugyan majdnem teljesen ki van töltve homokkő-törmelékkel és szürke agyaggal, ám a kövek közötti résen a bontáskor felhalmozódott pára egy fél éjszaka alatt teljesen kiszellőzött. A munkahely egyedüli hátránya, hogy viszonylag messze /15 méter/ van a depózásra alkalmas Ebédlő-terem.

Felmértük a 2 és fél éve elkezdett Tarka-termi bontást is. A fő járat kb. 4 méter után teremnyire szélesedik, majd DK-re fordulva a homokkő föte meredeken aláhajlik. Ezt a kritikus részt átbontva kiderül, vajon beszűkül-e szálkőben a végpont vagy sikerül továbbjutnunk D-i irányba.

Már korábban észrevettük, hogy a fenti bontás Tarka-termi bejáratával szemben is indul egy járat D felé. A próba kedvéért ezt is megbontottuk, és megdöbbenésünkre kb. 2 m után a járat kétfelé ágazik. Egyelőre a bal oldali /DK-i/ végponton folytatjuk a munkát.

A tábor folyamán felmértük a Karácsony-ág középső terméből induló É felé tartó bontást. Ennek vége sajnos visszakanyarodik NY-DNY felé, és egy másik végponttal össze is kiabáltuk. Ellenben a kuszoda végpontja előtt kb. 3-3,5 m-re biztató járat indul É felé. Ez előtt kb. 1,5 m-re pedig egy szükületen továbbláttunk K-ÉK felé egy ismeretlen járatba, ahová szerszám hiányában nem tudtunk bejutni. Januárban visszatérve a tett színhelyére sikerült átbontani a szükületet, és egy kb. 4 m hosszú, É felé kanyarodó járatba jutottunk. A végpontot szürke agyag befolyás zárja le.

Továbbkutatás szempontjából átvizgáltuk az Északi-ágban levő Dornyai-termet, ahol az omlásveszély - a többszöri földrengések hatására - megszűnt ugyan, ám a végponton hatalmas, több mázsás kövekből álló omladék van. A járat bízhatóan látszik, csak kérdéses, hogy sikerül-e a kaotikus omladékot eltávolítanunk.

Egy 1986-os vizsgálatsorozatot felújítva rovarcsapdákat helyeztünk ki a barlang több pontjára /Bejárat, Elosztó, Homokozó, 9-es pont, Kis-Tölcsér-terem, SZPZ, Pikkelyes-terem, Alba-Regia-terem/.

A csapdákat páronként telepítettük, konzerválószerként Etilén alkoholt, csalianyagként pedig üvegfiolába helyezett májkrémet alkalmaztunk. A csapdák ellenőrzését szükség szerint havonta vagy két-három havonta végezzük.

Természetesen figyelmet fordítunk arra is, nehogy kigyűjtsük a barlang teljes élővilágát, hiszen a járatrendszer "csak" 1930-ban, alig több, mint hatvan éve lett megnyitva, addig hermetikusan /50 m vastag homokkö ill. agyag/ volt elzárva a külvilágtól.

E vizsgálatoktól várunk választ arra a kérdésre, vajon /a fentiek miatt/ csak a bejárat közelében, vagy pedig a rendszer belső szakaszaiban is előfordul-e élet.

Barométer hiányában nem tudtuk elvégezni a három évvel ezelőtti vizsgálataink kontroll méréseit - ti. a barlang légcsereforgalmára vonatkozóan /Acheron 1990./

Viszont a digitális kijelzésű, lapátkerekes anemometerrel a leszűkített bejárat nyílásban végzett mérések szerint igen erős behúzó légáram volt érzékelhető. A barlang első szakaszaiban ugyanekkor 12,8-12,9 C, a belső járatokban viszont 13,0-13,1 C volt mérhető. Magas CO₂ értéket is csupán az Alba-Regia-teremben tapasztaltunk, hiszen a behúzó friss levegő hatására szinte az egész barlangban "normális" levegő volt.

Az 1994-es évben szeretnénk felmérni az SZPZ-től D-re levő Fóbiások bontást, ami egy helyen visszacsatlakozott a Holt-tó járatába.

Ugyancsak szükséges felmérni a Karácsony-ágból D-re induló végpontokat, ill. azt a bontást, amelyben a Húsvét-ág járatába jutottunk vissza.

Továbbra is tervezzük vésőgéppel megbontani a Lovassy- és Helikon-termektől D-re levő dolomitban bekeményedett végpontokat, ill. az É-i ág és a Holt-tó tüzetesebb átvizsgálását.

Ebben az évben is folyamatosan végeztük a Labirint csoport segítségével a barlang radioaktivitásának vizsgálatát, amit a jövőben is folytatni kívánunk.

Gyurin György

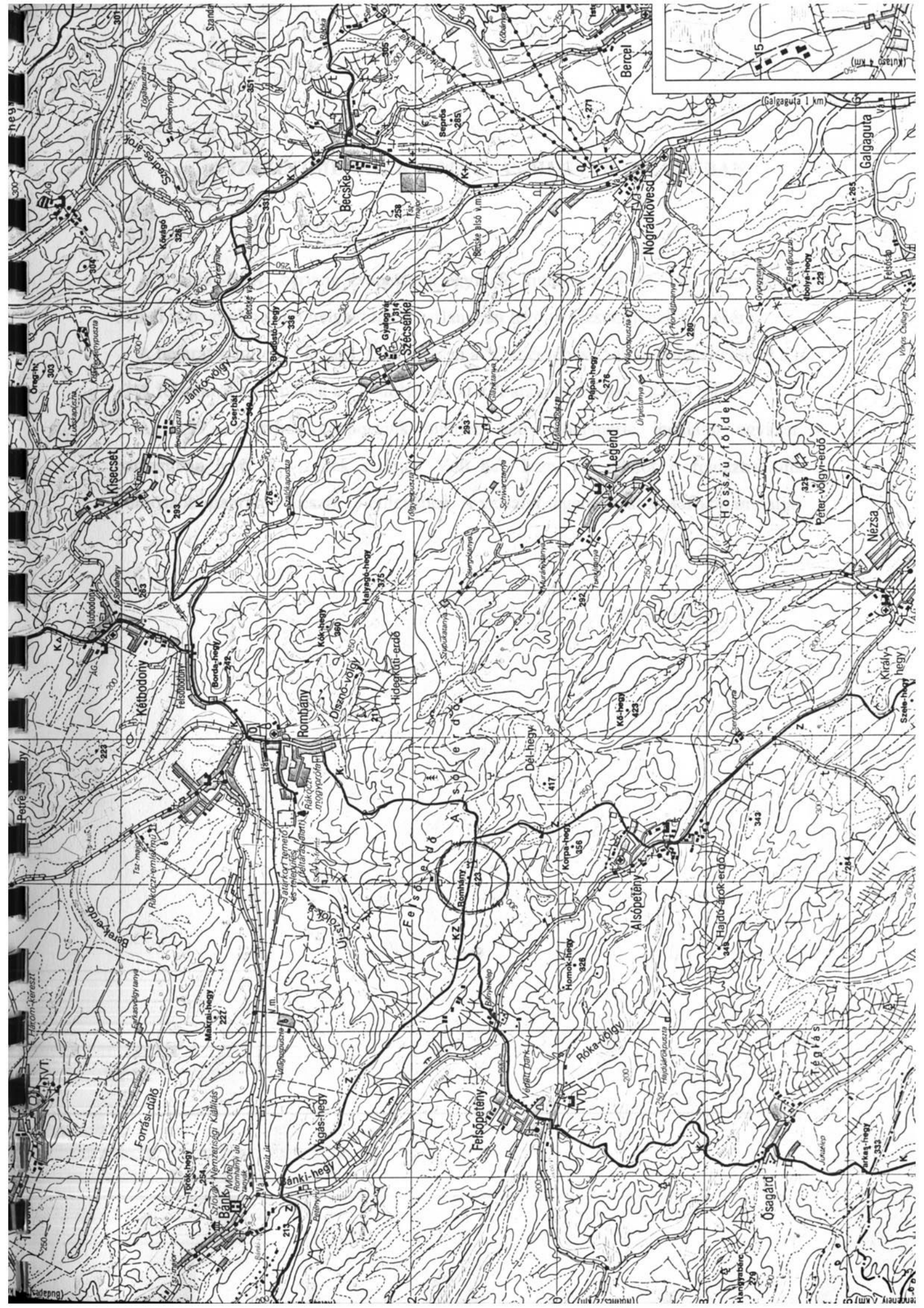
TEREPBEJÁRÁS A CSERHÁTBAN

1993. április elején kirándultunk Bánk környékén, és egy rövid túrát tettünk a szomszédos Romhányi-hegyre. Mivel tudtuk, hogy a hegy tömbje dachsteini mészkő, így a karsztjelenségekre figyeltünk, hátha találunk valami érdekeset. Letértünk a turistajelzésről, majd beljebb kalandoztunk a hegyen a Romhányi-hegy, Dél-hegy, Köszikla-lapos által határolt területen. Csalódottan tapasztaltuk, hogy a terület nagy részét homokkő fedi. Kisebb foltokban főleg a hegy pereme felé helyenként a takaró alól felszínre bukkant a mészkő. Ezeken a helyeken csak emberi tevékenységek nyomait lehetett észrevenni (mészégető bokszt).

Tájékozódásunkat befejezve visszafordultunk a turistajelzés irányába, majd elhagyva a területet hazatértünk.

Fekete László

VÍZSZINTMÉRÉSEK A MÁTYÁS-HEGYI BARLANGBAN

A Mátyás-hegyi barlang csoportunk egyik fő kutatási területe. 1993-ban az előző évinél is nagyobb súlyt helyeztünk a barlangban lévő tó vízszintjének mérésére.

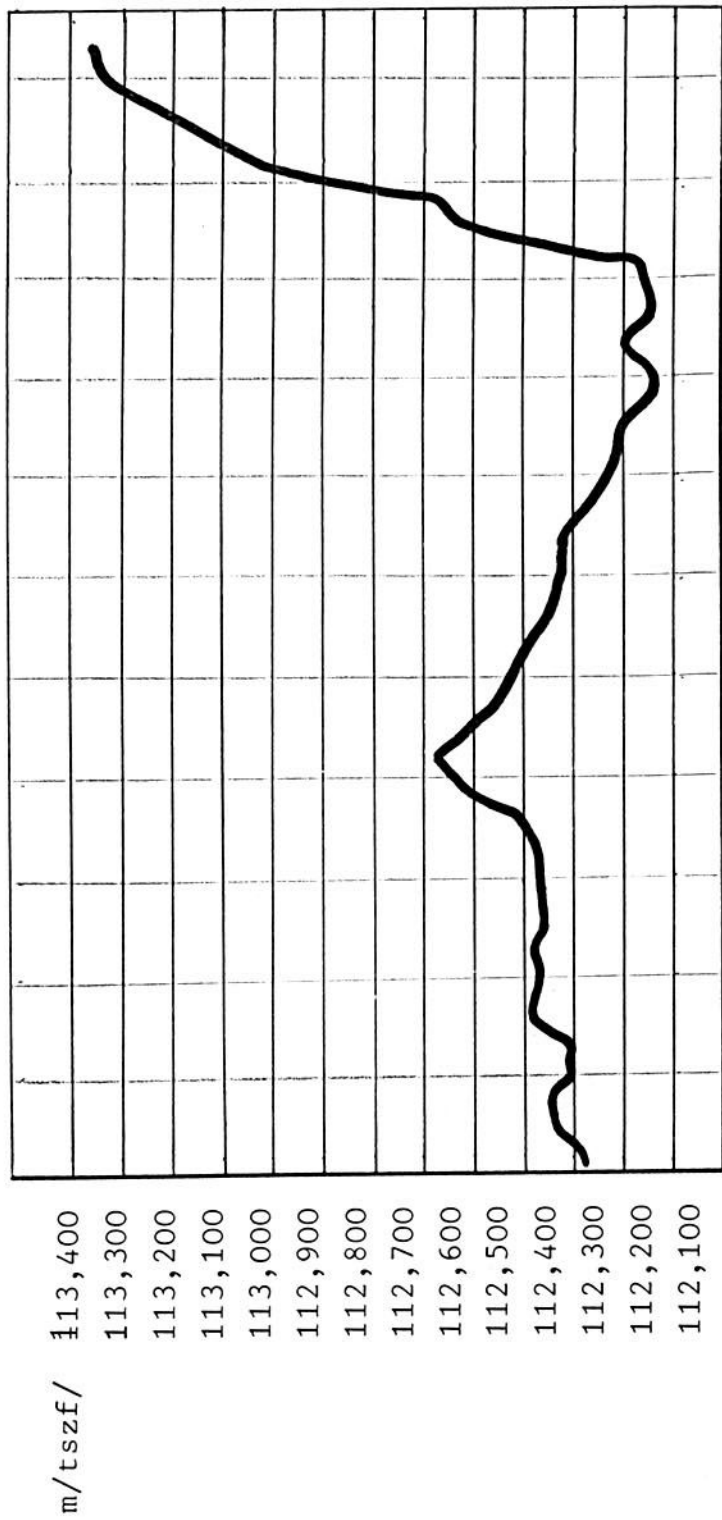
A bejárat szintjéhez képest 92 m mélyen a "Cselédlépcső" alján helyezkedik el a tó.

A felszínről a csapadék a "T"-folyosón át a "Patakmederben" jut le a tóba..

Az 1993-as évben csoportunk minden héten megmérte legalább egyszer a barlangban levő tó vizének szintjét. Volt hét, hogy két adatot is regisztráltunk a pontosabb diagram elkészítése érdekében. A vízszint ingadozását a grafikon mutatja.

Pallos Gábor

A MÁTYÁS-HEGYI-BARLANG 1993. ÉVI VIZSZINTADATAI

I. II. III. IV. V, VI. VII. VIII. IX X. XI. XII.

MÁTYÁS-HEGYI BARLANGI TÓ PRÓBASZIVATTYÚZÁSÁNAK FŐ ADATAI

A Mátyás-hegyi barlang tavánál március 12-14.-én kis teljesítményű szivattyúkkal próbaképpen vízszintsüllyesztést végeztünk. A kiemelt vízmennyiséget locsolótömlővel a tótól 50 m-rel magasabb szinten, attól 100 m-re É-ra levő Földtani Intézet terembe bocsátottuk.

A szivattyúzás során (műszaki hibák miatt) csak 80 cm szintsüllyedést értünk el.

A munkával kapcsolatos számszerű adatok:

A szivattyú vízhozama $(Q) := 1,8 \text{ m}^3/\text{h}$

A szintsüllyedés mértéke $(\Delta h) = 0,06 \text{ m/h}$

A tó látható vízfelülete $(A_l) = 3,5 \text{ m}^2$

A tó teljes, számítható vízfelülete $(A) = 30 \text{ m}^2$

Nem látható vízfelület $(A_n) = A - A_l = 26,5 \text{ m}^2$

Ha ismeretlen, nem látható vízfelület nincs, az utánpótlódó vízhozam az ismeretlen tározótérből $Q_u = A_n \cdot h = 1,6 \text{ m}^3/\text{h}$

A visszatöltődés számított mértéke $= 0,05 \text{ m/h}$

A visszatöltődés tényleges mértéke $= 0,04 \text{ m/h}$

Ilyen vízutánpótlás a helyi csepegő vizekből elképzelhetetlen, tehát a tó vagy a karsztvízszinttel, vagy igen nagy tározókapacitású víztömeggel áll kapcsolatban.

A tó nagyobb teljesítményű szivattyúzását a későbbiekben esetleg tervbe vesszük, szintmérését addig is fontosnak tartjuk.

Kárpát József

A CSODABOGYÓS-BARLANG FELTÁRT SZAKASZAINAK BEJÁRÁSI ÚTMUTATÓJA

Balatonedericsi-fennsík K-i peremén nyíló barlangot 1990 őszén az Acheron és a Labirint csoport tárta fel. Az ún. edericsi mészkőben, jórészt tektonikus úton kialakult hasadék és aknarendszer teljes hosszúsága kb. 2700 méter, eddig elért legmélyebb pontja pedig a bejárat szintje alatt 115 méterre helyezkedik el. A barlang elágazó és hálózatos jellege miatt szakaszonként leírva ismertetjük. Teljes bejárása csak kb 3 túranap alatt lehetséges. Jórésze alapfelszereléssel, ill. beépített vaslétrák miatt technikai eszközök nélkül járható. A jelenleg is feltárás alatt álló, helyenként veszélyes és nehezen áttekinthető járatrendszer le van zárva. Látogatása csak a kutatását végző Acheron, ill. Labirint csoport kíséretében lehetséges.

Bejárat - Vetődéses-terem - Mauzóleum - Döbbenet szakadéka

A barlang 80 cm átmérőjű aknaszerű bejárata szálerdőben, szűrős csodabogyóbokor tövében nyílik. A kis aknán leereszkedve és néhány métert kúszva kis, gyökerekkel díszes teremben állhatunk fel, amelynek aljáról rövid vaslétra segítségével lemászva hasadékszerű termecskébe ereszkedünk le.

(A barlang a feltárás előtt eddig volt ismert.)

Innen 5 méteres vaslétra vezet tovább a 3x5 m alapterületű és 4-5 m magas ún. *Fejenállás-terembe*. Aljáról alacsony, - helyenként csak kúszva járható, törmelékes járat indul. Ebben 15 métert megtéve, kisebb lemászás után a méretek váratlanul megnőnek és a 25x4-8 méteres, 5-10 m *Sípálya* csarnokába érkezünk, amely egy hatalmas hasadék mentén alakult ki. A csúszós, meredek lejtőn lemászva kisebb cseppköveket és markáns tektonikai jelenségeket figyelhetünk meg. (Balra az omladék között lemászva a *Kis-travi* és *Labirint-akna* 15-20 méter mély, impozáns hasadékaihoz mehetünk le, amelyen kb. 85 méter mélységig juthatunk.)

Mi utunkat a terem végén, meredek lejtőn felkapaszkodva folytatjuk, egy derékszögben többször megtörő, 5-20 méter magas 0.6-1 m átmérőjű hasadékban, (*Eiffel torony*) helyenként lefele induló aknák felett travizva át. Egy törmeléklejtőn felkapaszkodva néhány méteres kupolás terembe jutunk (

Bársonyfülke), ahol változatos és szép cseppkőképződményekben gyönyörködhetünk.

Rövid átbontott kuszodán át ismét aktív cseppkövekkel díszes fülke és 10 méternyi, zegzugos, omladékos járat következik. Ezen átkuszva 1.5 méter széles, lejtős hasadékból szánkázunk le az apró törmeléken és egy karzatszerű peremről lepillantunk a *Vetődékes terembe*. A termet alkotó monumentális hasadék hossza 35 méter, magassága 20-25 méter, átmérője pedig 1.5-4 méter! A terembe a karzatról egy 5 méteres bevaslétrázott aknán, majd egy 20 méter hosszú meredek törmelékletűn leereszkedve jutunk le. A terem elején hófehér heliktitek díszlenek, a falat pedig többszáz négyzetméteres vetőtükör alkotja. (Szemben emelkedős járat vezet a *Borsóköves hasadékba*, ill. egy kürtön át a *Tükör-terem* felső labirintusába.)

A főjárat a terem aljáról vezet tovább, meredek, tágas, óriási tömbökkel és magasra nyúló kürtökkel tagolt járatban. Egy szűkületen átbújva a 15 méter hosszú, 4 méter széles, 4-6 méter magas *Ikarusz-terembe* érkezünk. (-55 m) A terem neve onnan ered, hogy főtéjében Ikaruszbusz nagyságú sziklatömbök ékelődtek be, fenyegetően lógva.

A terem omladékos álfenékéből álló talpán óvatosan végigmelve egy szűkület után 10 méter mélységű hasadékba pillantunk le (*Mariana-árok*) ahová célszerű önbiztosítással lemászni.

A hasadék ÉNY-i végén indul a *Világító Kérdőjel Mauzóleumának* 20 méter mély, csak kötéllel járható aknája. A terem onnan kapta a nevét, hogy tetejének elérésekor a várható folytatást napsugarakhoz hasonló vonalakkal körbevett "világító" kérdőjellel jelöltük a vázlatos térképen. E terembe ma már egy kerülő járaton kötél nélkül is lejutunk.

A "Mauzóleum" 1.5-4 méter széles, 20 méter hosszú hasadékának a DK-i végén találjuk a lefelé vezető *Gofrisütő* nevű igen szűk hasadékot. Ezen 4 métert lemászva dúsan bosókővaes, keskeny járatba érkezünk, amely lejtősen halad tovább. A közlekedést a szűkületek miatt a borsókő vendégmarasztaló hatása is erősen nehezíti. Kb. 15-20 méter után lefelé vezető zsákjárat indul, ezt főleg a nagymennyiségű montmilchkiválás miatt érdemes megtekinteni, amiről e szakasz a *Tejbegyűjtő* nevet is kapta.

Utunk felfelé visz tovább a még karcsú alkatúak számára is próbatételt jelentő *Fűző* szűkületéhez. Ezen átjutva rövidesen a két hatalmas kölap közötti *Nyomdán* préseljük át magunkat. (Itt fokozottan figyeljünk, nehogy letörjünk a főtében lévő szép cseppkőzászlót!) E kellemetlenebb rész után a *Piramis* 20 méter magas, hasadékszerű termében fújhatjuk ki magunkat, amelynek faláról érdekes cseppkődombormű, a Fáraó embermagasságú szobra tekint le ránk. (E teremből indul a *Katedrális* járatrendszere.)

A rövid, sáros kuszodán át érjük el a barlang végponti zónáját a 15x1.5 méteres szelvényű, 20 méter mély hasadékot, a *Döbbenet szakadékát*, ahová kötélbiztosítással lemászva 110 méter mélységbe érkezünk.

Bál-terem - Gyönyörök-terme

Mielőtt elérjük a *Denevértető* felé vezető aknát fölfelé egy rövid, a barlangra kevésbé jellemző szakaszt járhatunk be. A *Tétova-travinak* elnevezett kürtőbe jelenleg fix kötél van beépítve. Ezen felmászva egy meredeken felfelé induló járat aljába érünk. A falakon mindenhol apró, magányosan álló borsóköveket, apró heliktiteket figyelhetünk meg. Néhány méter után elérjük a barlang egyik legnagyobb termét, a *Bál-termet*.

A terem végében jobbra egy másik terembe mászhatunk be. Ez az egyetlen olyan terem a barlangban, amelyik kívül esik a tektonikailag igénybe vett zónából. Formakincse leginkább egy budai barlang jellegzetes barlangteremére hasonlít. A főte oldásformákkal tagolt, a talpszint agyag és szinte alig van omladék. A terem vége felé haladva bal oldalon az agyagban kis kutakat, felszínén fehér színű cseppkömedencéket találunk. A terem e jellegzetes képződményeiről a *Gyönyörök-terme* nevet kapta. A terem végében egy hévízfeltörési kürtőhöz hasonló jelenséget lehet megfigyelni. A végpontot képező akna fölött több jellegzetes korróziós vakkürtő indul.

Homok-terem - 52-es csapdája

A *Homok-terem* alját egy iszaptölcsér képezi. A tölcser aljából indul az a kuszoda, amely az *52-es csapdája* nevű aknába vezet. A szűk lyukon átbújva egy lapos terembe érünk. Ennek az alján lecsúszva 10 métert visszaérkezünk a *Homok-terem* alatt induló akna tetejébe. Innen kötélén ereszkedhetünk tovább. 7-8 méter után, mielőtt továbbereszkedünk egy rövid, de látványos, cseppkövekkel díszített járatba sétálhatunk be. Tovább folytatva utunkat a kötélén, a még mindig travizható méretű aknában 22 métert ereszkedve újabb pihenőhöz érkezünk. Az akna falai itt már annyira szétágulnak, hogy szabadon ereszkedhetünk tovább. Mielőtt ezt megtennénk egy újabb járat kínál fakultatív lehetőséget. Hossza ugyan nem nagy, de a benne található közel méteres magasságú állócseppkőve és függőcseppkővei kárpótolnak a fáradozásért. Ha kicsodálkoztuk magunkat, egy utolsó ereszkedés következik az akna aljáig. 10 méter után hatalmas, leszakadt kötőmböck közé érkezünk. A barlangnak ez az aknája a bejáratától 110 méter mélyen ér véget. Néhány szelet csokoládé elfogyasztása után 60 méter magasba kell felküzdenünk magunkat, hogy folytassuk utunkat a *Homok-teremből*.

Piramis - Katedrális

Ha a *Tejbegyűjtő* gyötreiméi után úgy érezzük, hogy a *Piramis* beláthatatlan magassága, vagy a *Döbbenet-szakadék* iszonytató mélysége helyett inkább a *Katedrális* tekintjük meg, nem lesz könnyebb dolgunk.

A *Piramis-terem* végében fölfelé induló szűkületen átréselődve, majd egy szűk hasadékban fölkúszva elérjük a *Katedrális* főhasadékát. Alján végigsétálva a barlangra jellemző magas hasadékot szemlélhetjük. A hasadék déli végében egy kereszthasadékba mászhatunk fel. Balra a kereszthasadék hosszan benyúlik a közzettestbe. Továbbmenve, néhány méter után egy újabb kereszthasadékba érkezünk. Bejárása edzett térdeket igényel. Az első kereszthasadékba felmászva érhetjük el a *Katedrális*at, ahonnan szép kilátás nyílik a főhasadékra. Innen tovább egy omladékos kürtön felmászva oldott főtűjű termecskébe érkezünk. Ugyanezen az úton juthatunk vissza a *Piramis*ba.

Vetődéses-terem - Gyík-járat - Röhej-ág

A *Röhej-ág* a *Vetődéses-terem* fölött húzódik. Tulajdonképpen jó részben vetőbreccsába felharapózott járatról van szó, éppen ezért érdekes geológiai megfigyeléseket végezhetünk benne. Túrakat a *Vetődéses-terem* végében induló *Borsóköves-folyosóban* célszerű kezdenünk.

Ügyelve a galléros borsókövekkel borított falakra 15 métert mászunk fölfelé a hasadékban. Mielőtt elérjük a tetejét bemászunk egy omladékos járat aljába. Az omladékon felmászva egy nagyobb terembe jutunk, ahol érdekes kiválásokat figyelhetünk meg. A falak jórésze barna, vöröses, fekete visszaoldott cseppkőkéreggel borított. Rajtuk az agresszív oldóhatású csapadékvíz, bizarr formái figyelhetők meg. Helyenként a falakat vörös színű, biocseppkőhöz hasonló puha nyálkás réteg borítja. A főtéről mindenhol gyökerek ezrei lógnak be. Némelyiket vékony cseppkőréteg borítja. A terem egyik rétegsík menti repedése mentén lassan kipréselődni tűnő mézsűrűségű tejre hasonló fehér cseppkőképződményt lehet megfigyelni. A terem végében egy kis homokmedencében felszínről bemosódott csigaházak és csontocskák halmozódtak fel.

Ebből a teremből egy omladékos aknán lemászva tekinthetjük meg a *Gyík-járatot*. Az omladék után egy terembe érünk. Valójában ez a *Gyík-terem*. Nevét egy érdekes látnivalóról kapta. Ha a terem alja felé ereszkedünk, az omladékon nagyobb kölapot látunk. Ezeket felemelve megpillanthatjuk a terem névadóját, a Gyíkot. A Gyík valójában egy sikló, amely valószínűleg a fölötte lévő terem

egyik hasadékan át búj be a barlangba. Csontváza a 30-40 cm hosszúságot is eléri. Innen lefelé ereszkedve csakhamar elérjük a *Vetődéses-terem* borsóköves hasadékat. Visszamaszva az omladékos akna fölött egy lapos járaton átkúsza érjük el a *Röhej-ágot*. Balra lefelé a *Tükör-terem* hasadéka indul. Egyenesen továbbhaladva egy omladékletjőn lemászva érünk be abba a járatba ahol a vetőbreccsa szerkezetét tanulmányozhatjuk, illetve az abban kialakult nagy formákat. A terem aljában egy labilis omladékfenékben lekúsza lepillanthatunk a *Vetődéses-terem* 20 méteres mélységébe. Innen letraverzálni csak kizárólag a " légy lábúak " tudnak. Sima, csúszós falai cseppkőréteggel borított vetőtükrök. Felmászva a terembe és továbbhaladva az ember leginkább féregjárta prézliben érzi magát. Több helyen vakkürtő, egy helyen visszacsatlakozó kürtő is indul a főtéből. A járat végeiben balra, majd lefelé egy omladékon átbújva érkezünk vissza a *Vetődéses-terem Bársony-terem* felé vezető lejtőjéhez.

Rubik-akna - Gipszelő - Patakmeder

A barlang *Gipszelőnek* elnevezett szakaszát a *Húsvét-ágból* közelíthetjük meg. Az *L-akna* létráján lemászva az akna aljából indul az igen nehezen járható *Rubik-akna*. Az akna végpontján beékelődött körül kapta a nevét, amely kalapácsütések hatására úgy esett szét mint egy Rubik kocka. A *Rubik-aknából* közelíthetjük meg a *Gipszelőt*, amely a falán kivált gipszkristályokról kapta a nevét. A *Gipszelő* az *L-aknához* hasonló L-alakú terem, amelynek metszéspontjában levő omladék mögött indul a *Kigyónyelv*. Az omladék szűkületen átmászva egy kettős ikerhasadékba jutunk, mely ennek az aknarendszernek a végpontját képezi.

A *Gipszelőben* egyenesen továbbhaladva a *Párhuzamszorító* nevű hasadék található, amelyen felmászva a *Kinemmondott lehetőség aknájának* aljába érkezünk. Ez az akna enyhén dőlő kürtő, amely az *L-akna* másik szárára nyílik rá. Az akna talpán a végpont felé haladva, attól 5 méterre jobb oldalon egy szűk hasadékon bekúsza érjük el a *Patakmeder* járatot, amely kiszáradt patakmederre emlékeztető agyaglereakódásairól kapta nevét. Ez a járat kb. 20 méterre közelíti meg a szomszédos Szél-lik barlangot.

Sípálya - Éktelen-hasadék - M7-es - Röhej-ág

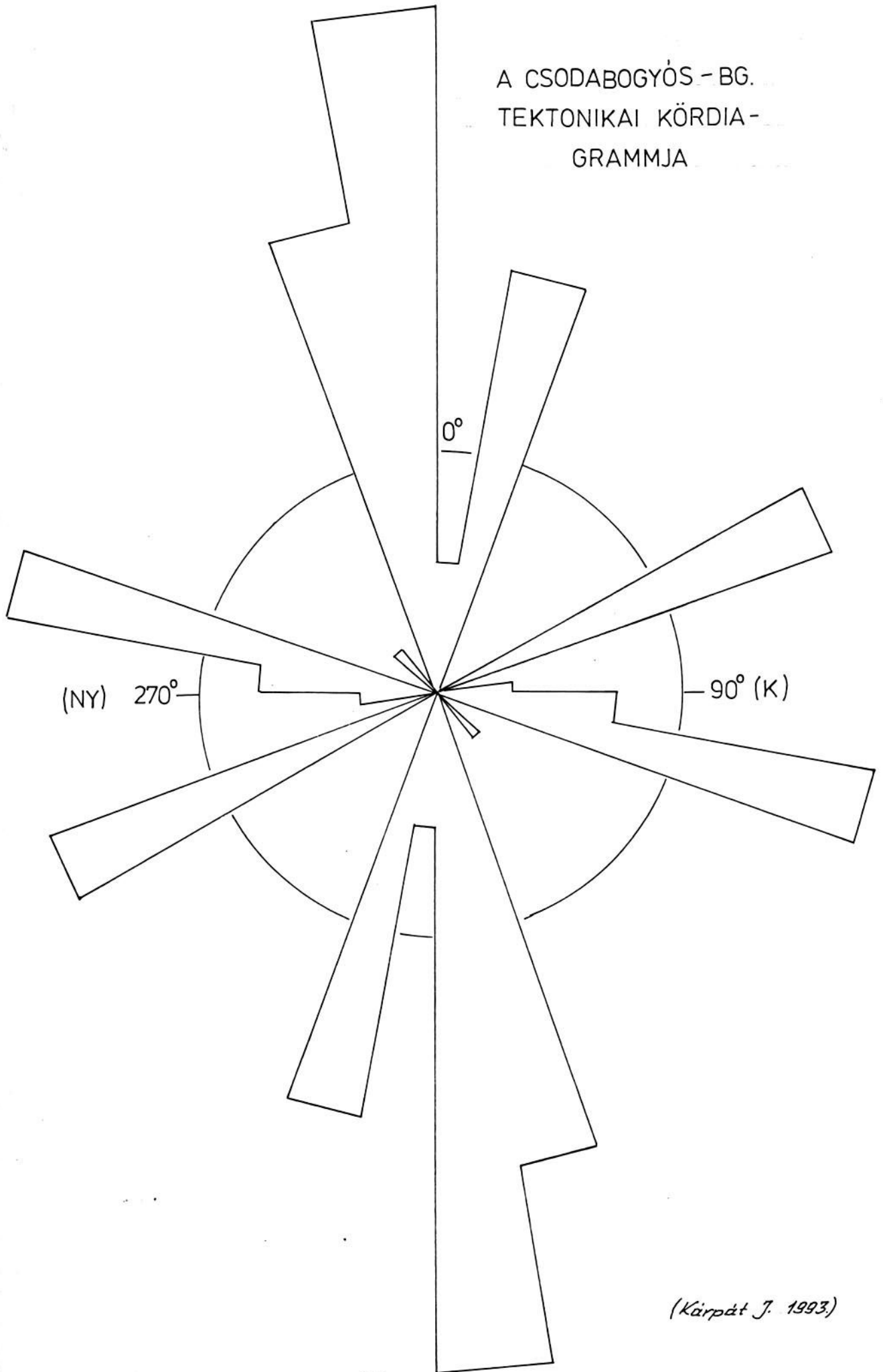
A barlang *M7-es* járatában túrázni egy nagy körutat jelent. Túránkat érdemes úgy szervezni, hogy az *M7-es* szakaszból a *Tükör-terem* és a *Röhej-ágon* át a *Bársony-fülkén* keresztül érkezünk vissza a *Sípályához*. Időigénye kb. 3-4 óra. A *Sípálya* lejtőjének tetejénél jobbra egy hasadékban indulunk el, mely a felfedezéskor a *Peep-show-ág* nevet kapta. 10-15 méter után egy aknába ereszkedünk be vaslétrákon. Innen egy lapos, omladékkal szinte teljesen feltöltött járatba érünk, ahonnan a *Halál-tölcsérbe* érkezünk be. A szakadék fölötti átmászás körültekintést igényel. Figyelmeztessük társainkat, hogy amíg el nem jutottunk a kötélhídhöz, ne másszanak át a szakadék fölött. A lezuhanó omladék balesetet okozhat. A kötélhídon átmászva, majd egy szűkületen átbújva az *Éktelen-hasadékba* érkezünk. A 10-15 méter magas hasadék alján átsétálva fölfelé a *Tükör-terem*, lefelé az *M7-es* közelíthető meg. A fix kötéllel biztonságosabbá tett aknába lemászva a *Bújdósóba* jutunk. Előre haladva hatalmas kötömbök alatt-fölött átmászva az út elágazik. Célszerű a rövidebb, lefelé induló keskenyebb hasadékot át megközelíteni a *Dobbantó* térségét. Az omladékos hasadék után egy hatalmas beékelődött kötömb tetejére érkezünk. Itt egy széles, nehezen kimászható aknához kell lemászni. A falakat klasszikus traverz technikával nem lehet átérni, csak a hasadék vége mászható klasszikus Bajor-technikához hasonlóan. A *Dobbantó* aljában egy nyíláson lebújva juthatunk be a tulajdonképpeni *M7-es* járatba. Letraverzálás után széles, közel 25-30 méter magas járatban haladhatunk. Kb. 15 méter után néhány méteres felmászást követően folytathatjuk utunkat egy keskenyebb járatban a folyosó végpontjáig. Az *M7-es* felüljárót a főhasadék talppontjától kb. 15 méter magasságban találjuk meg. A fölmászás csak gyakorlott barlangászoknak ajánlott. A felüljáró két párhuzamos hasadékból áll. A hosszabbik kb. 35-40 méter hosszú. Végpontját egy szűkület képezi, amely mögött egy keresztirányú hasadékra illeszkedő terem húzódik. A szűkület csak a legkarcsúbb kutatók számára járható.

Utunk innen visszafelé az *Éktelen-hasadékba* vezet. A beépített fix kötél segítségével 10 métert mászunk fölfelé a hasadékban. Innen egy omladékos terembe jutunk, amelyből a *Tükör-terem* felé vezető keresztirányú hasadékba mászhatunk le. A keskenyebb hasadékban 10 métert előremászva érjük el a *Tükör-terem* szélesebb hasadékát. A főte itt 15 méter magas omladékban záródik, melyben fel lehet mászni, de ez a kitérő nagy felkészültséget igényel. A terem aljában az omladék közé bekúsztatva hamarosan elérjük a *Polip* járatrendszerét, amely minden irányba szerteágazó hasadékaival kapta a nevét. Innen két irányba indulhatunk el, az első a *Vetődéses-terembe* vezet, a másik út vissza a *Tükör-terembe*. A terem végében felmászni két úton lehet. Az egyik a széles, tükörsima falakon traverzálva, a másik a terem végét képező omladékhegy belsejében. Ez utóbbi nem túl bizalomgerjesztő. Ügyeljünk a kb. félmagasságban látható egérfogóra, amely egy kb. 2-3 kilós és egy 2-3 tonnás kőből áll. Egyik a

másikon nyugszik. A kisebbik kő eltávolítása komoly fejtörést is okozhat az arrajárónak. Ha szerencsésen megúsztuk a felmászást a *Röhej-ágba* jutunk, ahonnan már ismert útvonalon folytatjuk utunkat a kijárat felé.

Kárpát József - Szabó Zoltán - Zsanda Géza

A CSODABOGYÓS - BG.
TEKTONIKAI KÖRDIA-
GRAMMJA

(Kárpát J. 1993.)

A DK-i KŐFEJTŐ BARLANGJAINAK ÉS BARLANGINDIKÁCIÓINAK LISTÁJA

1-es bg.	Baritos-barlang	hossza: kb. 110m
2-es bg.		44m
3-as bg.		20m
4-es bg.		18.5m
5-ös bg.		6m
6-os bg.		24m
7-es bg.		12m
8-as bg.		9m
9-es bg.		2.5m
10-es bg.		5m
11-es bg.	/ felszakadás /	8m
12-es bg.	Kaolinos-barlang	7m
13-as bg.	Teraszos-lik	3m
14-es bg.	Cápaszája-barlang	4m
15-ös bg.	Kemény-lik	2.5m
16-os bg.	Kupi-lyuk	8m
17-es bg.	/ felszakadás /	/ beomlott / 3m
18-as bg.	Kőfülke	2m
19-es bg.	/ barlangtorzó /	-
20-as bg.	/ kovás hasadék /	1m

21-es bg.	/ kovás hasadék /	-
22-es bg.	/ lapos üreg /	0.5m
23-as bg.	/ hasadék /	0.5m
24-es bg.	/ barlangtorzó /	-
25-ös bg.	/ kováshasadék /	1m
26-os bg.	/ barlangtorzó /	0.5m
27-es bg.	/ barlangtorzó /	-
28-as bg.	/ barlangtorzó /	-
29-es bg.	/ kis köfülke /	0.5m
30-as bg.	/ hasadék /	1m

Barlangok: 288.5 méter

Torzók: 1 méter

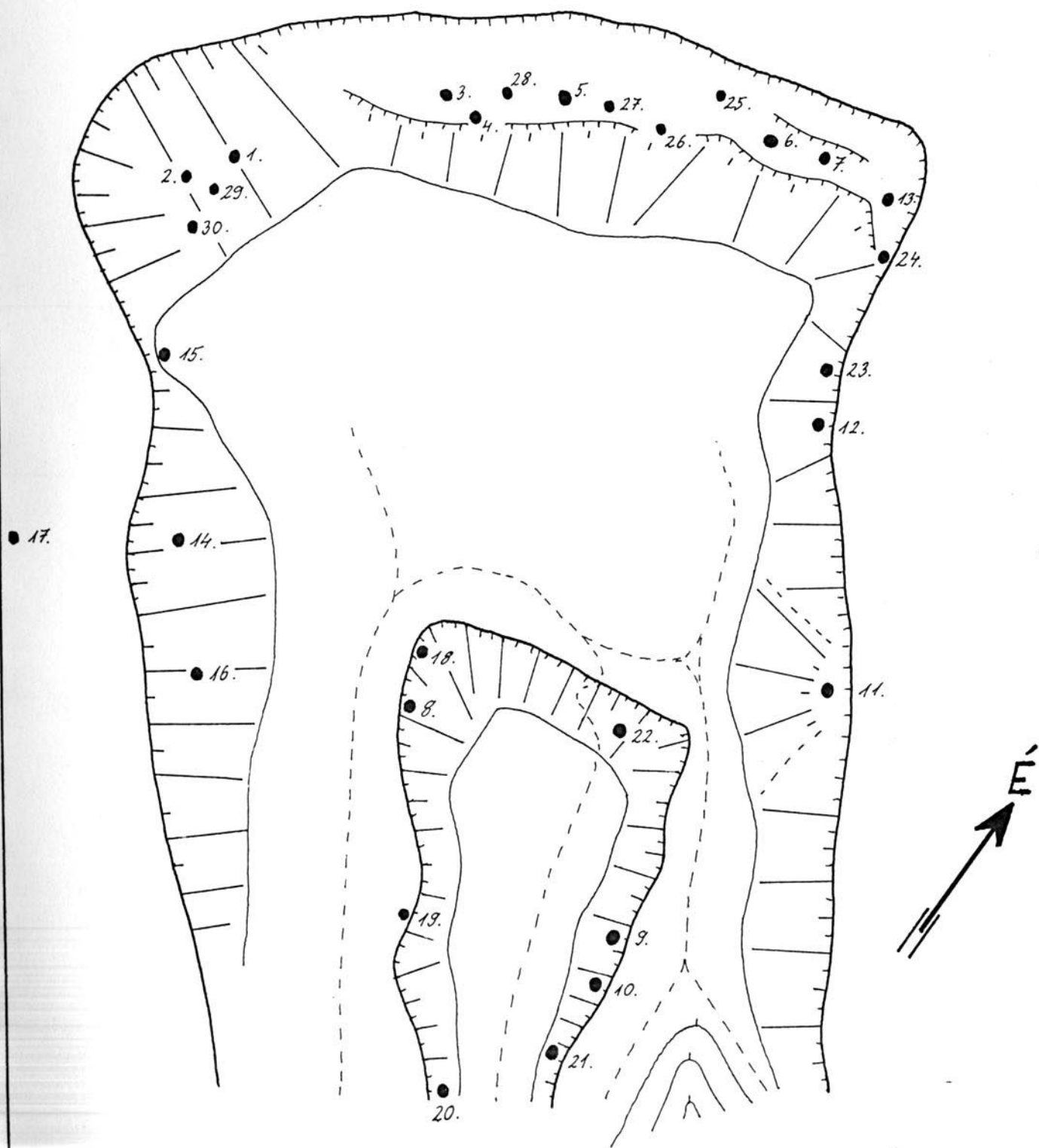
Hasadékok: 3.5 méter

Összesen: 293 méter

Szabó Zoltán

A MÁTYÁS-HEGYI DK-I KÖFEJTŐ BARLANGJAI ÉS BARLANGINDIKÁCIÓI

0 25 50m

Felm: Szabó Zoltán 1993

TEREPBEJÁRÁS A BALFI-DOMBSÁG BARLANGJAINÁL

Az elmúlt évek során rendszeresen vizsgáltuk a Budai-hegység miocén kori karsztos területeit. Ehhez kapcsolódóan indultam el kerékpáron, hátizsákkal az ausztriai Lajta-hegységbe. Úgy terveztem, hazafelé jövet felkeresem a Balfi-dombság barlangjait is.

Utam a Lajtában Bruck-ból indult. Az ELTE-en kapott térképek alapján több, barlangokban gazdag területet kerestem fel. Sajnos a kőfejtőkben és a fennsíkokon barlangokat nem találtam. Azok a helyek, amelyek a legnagyobb reménnyel kecsegtettek mind katonai gyakorlótereppek voltak, és épp egy nagyszabású hadgyakorlat kellős közepébe karikáztam bele. Így hát még aznap a Fertő-tó felé vettem utam, ahol szállásomat terveztem. A hegység lábánál két barlangot jelző táblát is találtam. Az egyik egy nagy kőfejtőhöz vezetett. A kőfejtő vékonypados, tűzköves mészkövet tárt fel, amelyben 10-15 kisebb-nagyobb barlangterem mélyült. A "Cigányok barlangjának" elnevezett barlangtorzók hévizes eredetűek, falaikat gömbüstök tagolják. Ettől a helytől nem messze egy lajta mészkőtömbben nyílik a Medve-barlang. Ez egy 10-15 méter hosszú, lapos forrás barlang. A barlang előtti tábla a barlangba történt régészeti feltárásokról tájékoztat. Egyhetes utam másik fő uticélja a Balfi-dombság. 1991-ben szintén kerékpáron jártam a területen, akkor azonban böglyök százai utam folytatására kényszerítettek.

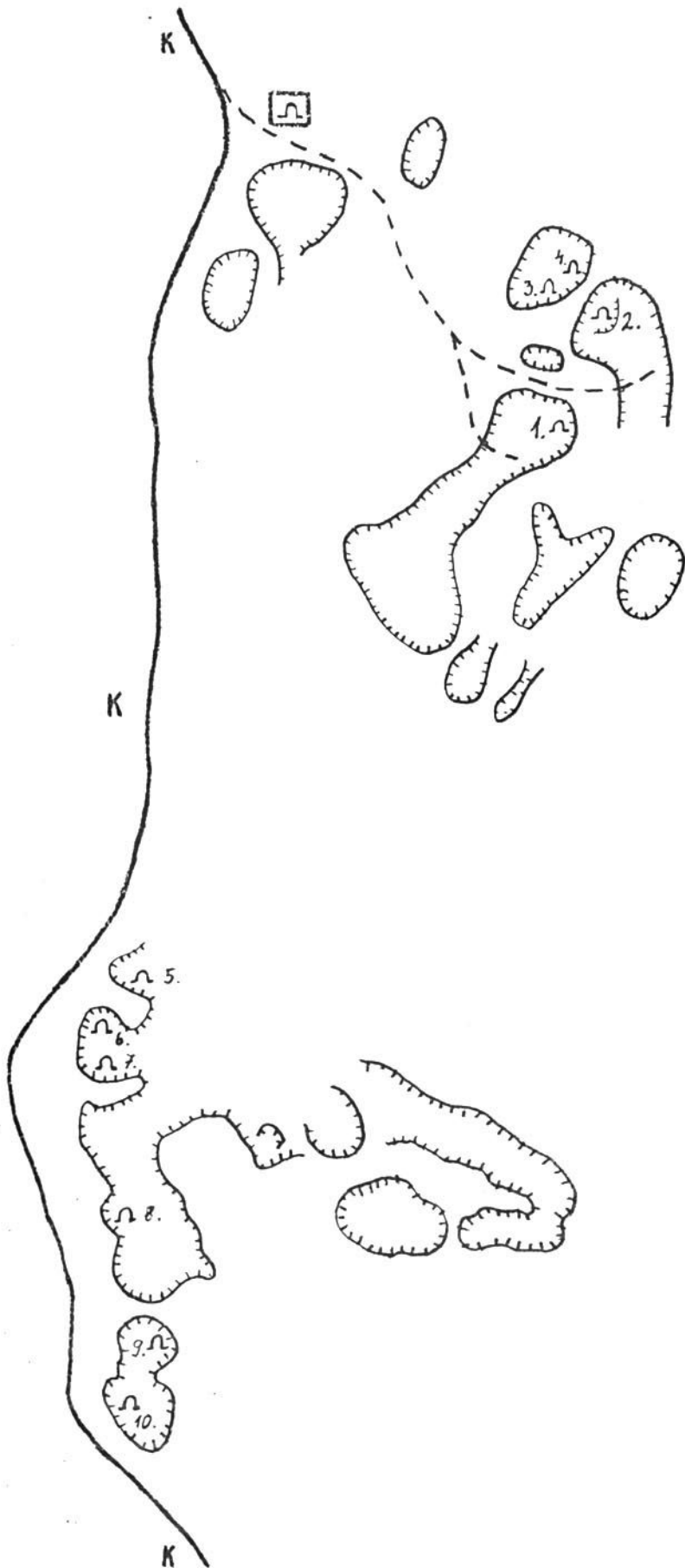
Ez alkalommal sikerült megtalálnom az összes dokumentált és eddig ismeretlen barlangot. A barlangok helyzetét túristatérképemen jelöltem. A barlangokat rejtő kőfejtőt is felmértem, és azt a felszakadt barlanghálózatot melyek között az egyik barlang, a Zsiványt-barlang a 140 méteres hosszúságot is eléri.

A jövőben a barlangok térképét is elkészítjük és próbabontásokat is végzünk néhányban.

(A cikkhez mellékelt térképvázlat és a fotók csak egy része annak az anyagnak, ami a területről készült.)

Szabó Zoltán

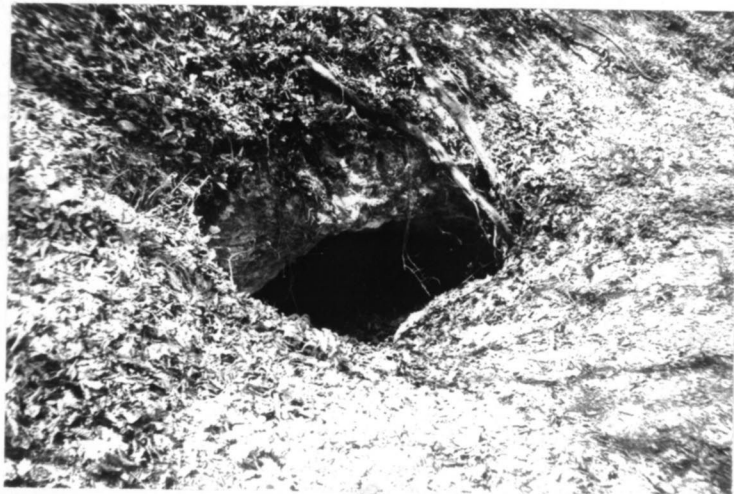
A TÓMALMI BARLANGOK

Szabó Zoltán 1993

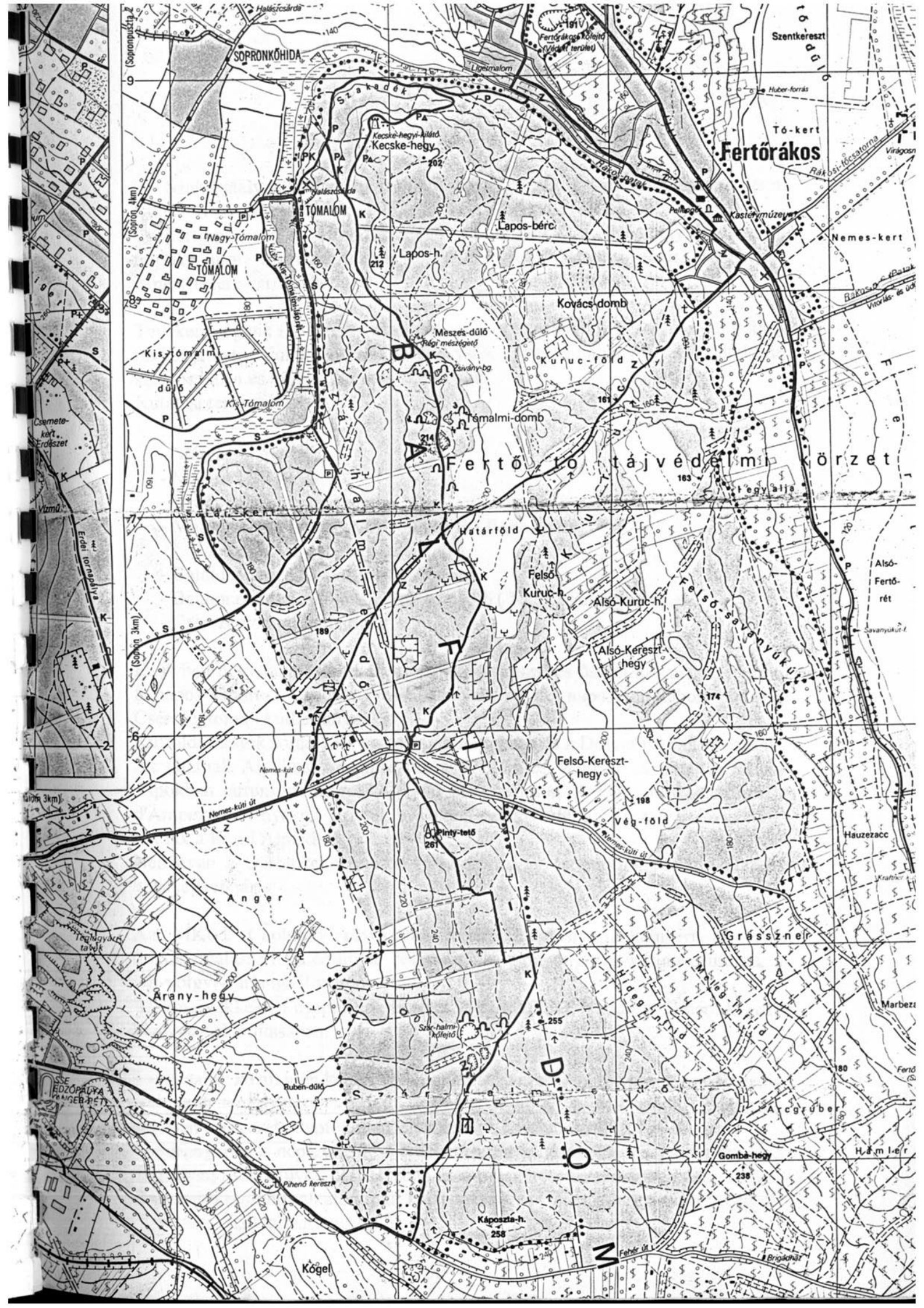

5-6-7 foto'

A toimalmi barlangok

CSOPORTÉLET

Szakosztályunk hivatalos fenntartó szerve, 1982. évi megalakulásunk óta a Budai XI. SE. Létszámunk 30 fő, akik közül tízen az MKBT-nek is tagjai. Csoportgyűléseinket csütörtökönként 18 órakor a Pál-völgyi-barlangnál tartjuk, ahol a programok egyeztetésére és az elmúlt heti események ismertetésére kerül sor.

Tevékenységünk fő vonala - az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan - a feltáró barlangkutatás, dokumentációs tevékenység, egyes tudományos vizsgálatok, de számos hazai és külföldi túrát is szervezünk.

Kutatási területeink:

- Mátyás-hegyi-barlang
- Mátyás DK-i kőfejtő
- Üröm Amfiteatrum-barlang
- Márvány-árki fennsík víznyelői az É-i Bakonyban
(A munka ez évben itt szünetelt)
- Balatonedericsi Csodabogyós-barlang
- Balatonedericsi fennsík Somos nyelő (Nagy nyelő) barlangja
- Czerszegtomaji kútbarlang

Ez évben négy kutatótábort szerveztünk: tavasszal és ősszel 4-4 napos, nyáron 8 napos tábort a Csodabogyós-barlangnál, egy 3 napos téli tábort pedig a Czerszegtomaji kútbarlangnál.

Külföldi túráink során 13-an az osztrák Alpokban és a Dolomitokban túráztunk. Az Ötzhali Alpokban megmásztuk a 3774 m-es Wildspitzét, majd a Stubai Alpokban jártunk néhány 3300-3400 m-es csúcson. A Dolomitokban Cortina d'Ampezzo környékén jártunk, a Tofana masszívumban. Hazafelé rövid túrát tettünk a Karni Alpokban.

Néhányan a Görög tengerparton túráztak, másik csoportunk pedig a Dinári-hegységben járt.

Az MKBT Cholnoky pályázatán feltáró kutatási munkáinkért és azok dokumentálásáért különdíjban részesültünk, amit az éves Vándorgyűlésen, a Pál-völgyi-barlangnál vettünk át.

Szakmai cikkekkel csoportunk is részt vett az MKBT Vándorgyűlésére készült kiadvány előállításában.

Tagtársaink közül idén ketten barlangi kutatásvezetői tanfolyamot, egy fő pedig technikai tanfolyamot végzett. Jelenleg indítjuk a Micimackó csoporttal közösen szervezett alapfokú tanfolyamunkat, amely közülünk 5-6 főt érint.

A barlangkutatás népszerűsítése érdekében diavetítéses előadásokat tartottunk a Marcibányi téri Művelődési Házban és a pilisvörösvári gimnáziumban. Laikus érdeklődőket több alkalommal kalauzoltunk a Mátyás-hegyi-barlangban és Czerszegtomaji kútbarlangban is.

Jó kapcsolatot tartunk a Labirint csoporttal, akikkel közösen kutatjuk a Kútbarlangot és a Csodabogyós-barlangot, a SZIKKTI-vel, akikkel több akcióban együttműködtünk a Szemlő-hegyi-barlangban. Javul együttműködésünk a tapolcai kutatókkal is.

Szakmai szempontból mind az OTVH Barlangtani Intézetével, mind az MKBT-vel együttműködünk, - megbízásos munkáink jó része is e szervezetektől származik.

1993-ban a legnagyobb súlyt a feltáró munkákra és a dokumentációs (térképező és leíró) tevékenységre helyeztük. Bár a tudományos munkák kissé háttérbe szorultak, úgy véljük tartalmas évet tudhatunk magunk mögött.

Szakosztályunk aktív tagjainak névsora:

Báró Ferenc
Barabás Mária
Bartha Ildikó
Dianovszky Tibor
Fekete László
Gyurin György
Haraszy Katalin
Herneck Nikolett
Károlyi Katalin
Kárpát József
Kominka Zoltán
Kovács Ferenc
Lantos Péter
Lóránt Zsolt
Lovász Andrea

Márkus Viktória
Mészáros Gabriella
Mucsi Zoltán
Nagy Zoltán
Pallos Gábor
Radó Fruzsza
Sárosi Roland
Selmeci Szabolcs
Szabó Ákos
Szabó Károly
Szabó Zoltán
Szin András
Szlány István
Temesi Kornélia
Zilahi László
Zsanda Géza

Kárpát József

Nyáron az Adrián bűvárlkodtunk.